

Gratis
uitgave

Ontdek Schiermonnikoog

BENIEUWD WAT JE
ALLEMAAL KUNT BELEVEN ?

NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL

- Informatiecentrum Het Baken officieel geopend
- November Wandelmaand
- Kaaswinkel in voormalig VVV-kantoor
- Sander-Auke Boerema Bankjespad

9

De man met de bomen

15

Speel je eigen Bingo!

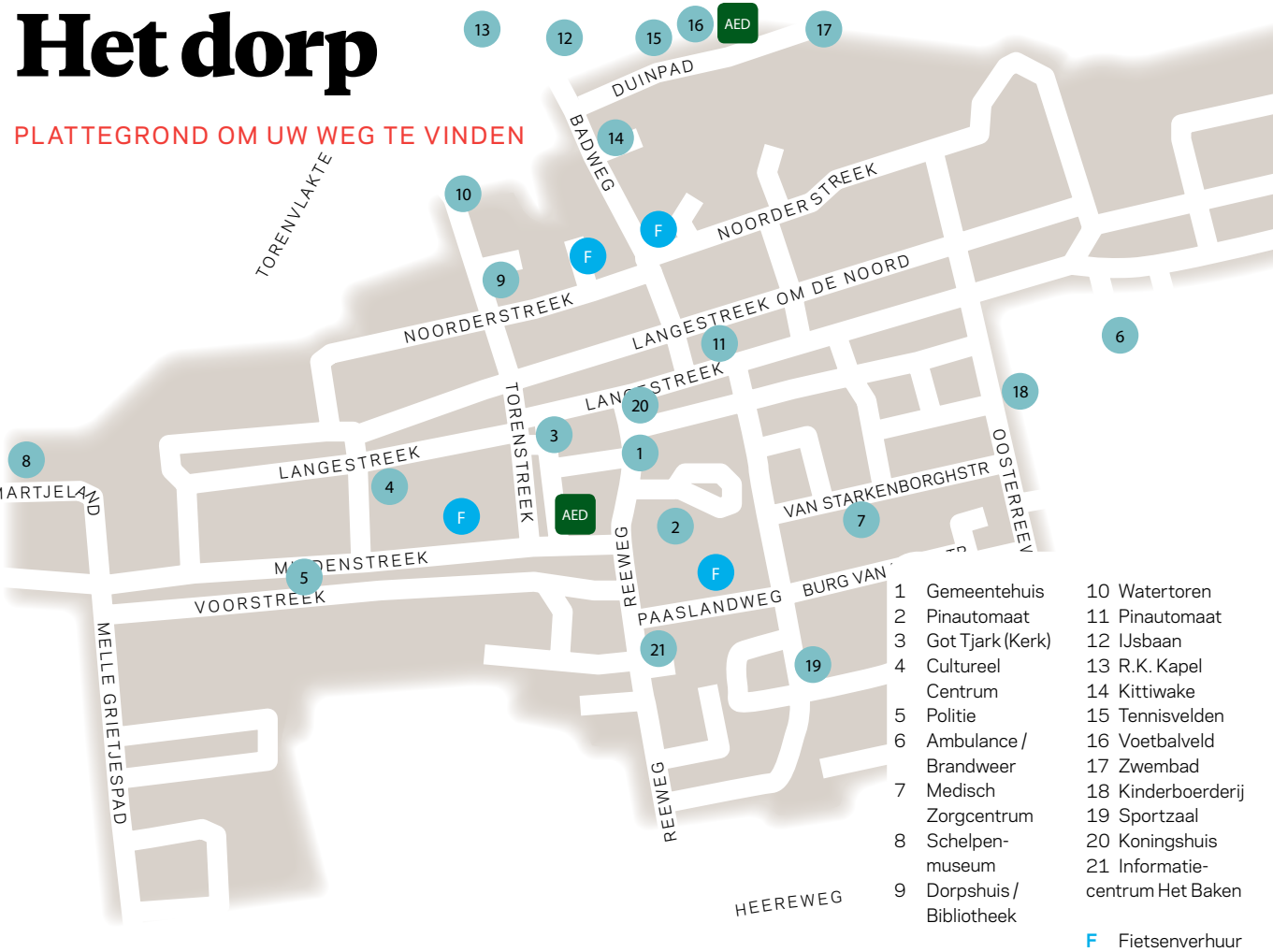
25

By Maud

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

1 Gemeentehuis	10 Watertoren
2 Pinautoomaat	11 Pinautoomaat
3 Got Tjark (Kerk)	12 Ijsbaan
4 Cultureel Centrum	13 R.K. Kapel
5 Politie	14 Kittiwake
6 Ambulance / Brandweer	15 Tennisvelden
7 Medisch Zorgcentrum	16 Voetbalveld
8 Schelpen-museum	17 Zwembad
9 Dorpshuis / Bibliotheek	18 Kinderboerderij
	19 Sportzaal
	20 Koningshuis
	21 Informatie-centrum Het Baken
- F Fietserverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Huisarts

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
fax.0519-531704
De praktijk is 24 uur per dag,
7 dagen per week bereikbaar voor
SPOED gevallen. In andere geval-
len op werkdagen telefonisch
bereikbaar van: 8.30-9.30 uur en
13.30 en 14.30 uur. De balie is
i.v.m. corona niet geopend.

Scan QR code voor corona
maatregelen in de praktijk.

Tandarts

Mw. T.C. Robberts
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut

A. v.d. Meulen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531927 (uitsluitend op
afspraak)

Telefonisch bereikbaar tussen
12:30-13:00 uur.

Dierenarts

Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
tel. 0519-292526
Eénmaal per maand aanwezig,
uitsluitend op afspraak.

Apotheek

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
De balie van de apotheek is van-
wege de situatie omtrent Corona
gesloten. U kunt telefonisch een
afspraak maken om medicijnen
op te halen. De apotheek is elke
werkdag telefonisch bereikbaar
tussen 08:30 - 09:30 uur en 13:30 -
14:30 uur. Voor spoedzaken kunt
u in het weekend en op feestda-
gen bellen tussen 11.00-12.00 uur.

Thuiszorg

Het Friese Land
tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.), www.thfl.nl

Politie

Voorstreek 28
tel. 0900-8844

Kustwacht

tel. 088-7974388

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekrant van
de VVV Schiermonnikoog en verschijnt
viermaal per jaar.
31e jaargang, 4e kwartaal 2021

Jaaroplage: 40.000 exemplaren.
Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt
Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden
Hoofdredactie: Jacqueline Mulder
Eindredactie: VVV Schiermonnikoog
Coverfoto: Poppe Schut
Fotografie: Adler Fotografie, Beeldbank
Natuurmonumenten, Cynthia Borrás,
Poppe Schut, Jacqueline Mulder, Jan
Martinus, Kamer Muziek Festival, Marieke
Florissen, Marjan Nooij, Mieke Thijsseling,
Rob van Dam, Romy Dam, Wilma de Reus,
ValkieTravel, VVV Schiermonnikoog.
Redactieadres:
VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5 / Reeweg 9
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-531233
redactie@vvvschiermonnikoog.nl
Adverteren
Adverteren in Lytje Pole is voor leden van
de VVV Schiermonnikoog mogelijk met
korting. Wilt u ook adverteren neem dan
contact op met de VVV Schiermonnikoog.

Aanleveren kopij
Heeft u kopij dat geschikt is voor deze
krant? Stuur dit dan vóór 19 november
naar: redactie@vvvschiermonnikoog.nl.
Vanwege de soms grote aantallen kopij
dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij
plaatsing helaas niet garanderen.

**De Nationaal Park Schiermonnikoog
pagina's zijn gemaakt door:**
Teksten: Cynthia Borrás, Marijke Barhorst,
Nathan Brinkman
Foto's: Cynthia Borrás, Heidi Klein
(reistop5), Francine Venselaar, Marijke
Barhorst, Natuurmonumenten

De informatie in deze krant is zo nauw-
keurig mogelijk overgenomen. De VVV
Schiermonnikoog aanvaardt geen
enkele aansprakelijkheid voor gevolgen
van onjuistheden en onvolkomenheden die
eventueel in deze krant vermeld staan.

VVV Schiermonnikoog

De VVV is gevestigd in Informatiecentrum
Het Baken. Hier kun je terecht voor actuele
informatie over Schiermonnikoog.

Openingstijden:

Maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 17:00 uur
Zondag van 10:00 tot 14:00 uur
Reeweg 9
tel. +31(0)519 531233

info@vvvschiermonnikoog.nl
www.vvvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

De Lytje Pole Agenda kun je
afhalen bij het VVV-kantoor.
Alles wat er op het eiland te
beleven valt, staat op datum
gerangschikt. Zo weet je in
één oogopslag welke activi-
teiten er tijdens jouw verblijf
op Schiermonnikoog te doen
zijn. De Lytje Pole Agenda
verschijnt 10 x per jaar. Je
kunt je activiteiten aanmel-
den via redactie@vvvschiermonnikoog.nl.

In het Informatiecentrum Het Baken kun je terecht
voor je postzaken.

Openingstijden:
Maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 17:00 uur.
Zondag van 10:00 tot 14:00 uur.

Beter verhuren?

WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

INHOUD

WELKOM

Algemene informatie

Welkom

Lezen

Actueel

Muziek

November Wandelmaand

Kinderactiviteiten

Sport & Spel

2

3

5

7

9

11

13

15

Fiets- en Wandeleiland

Reizen

Nationaal Park

Het Baken

Even voorstellen...

Excursies

Musea

Kunst & Cultuur

17

19

20 t/m 23

24

25

27

29

30

Kunst & Cultuur

Historie

Hulpdiensten

Naar het strand

Ontspanning

Gemeente Schiermonnikoog

Kerk & Religie

Getij

31

33

34

35

36

37

38

39

Marianne van Hall

Marianne van Hall
Voorzitter VVV Schiermonnikoog

Beste gast,

Welkom!

De herfst.... Een prachtig seizoen, waarin de schaduwen langer worden, het eiland letterlijk en figuurlijk verstilt, maar waarin er heel veel te beleven is in de natuur voor degene die het weet te zien en te waarderen. Door alle informatie die we weer verzameld hebben in deze editie, proberen we je daarbij te helpen en je tegelijk een beetje het thuis-gevoel te geven.

Vorig nummer schreef ik over de belangrijke stap die de VVV heeft gezet om samen met Natuurmonumenten een nieuw informatie-centrum te gaan bewonen. Jullie weten ons daar goed te vinden, want intussen hebben we onze 50.000e bezoeker al mogen verwelkomen! In september hebben we het Baken alsnog officieel kunnen openen en ook een VIP-dag voor eilanders georganiseerd.

In dit nummer weer een recept met ingrediënten van de Pluktuin: ditmaal verzorgd door Havenpaviljoen Wad Anderz. Op onze pagina ‘Even voorstellen’ stellen 3 actieve eilander vrouwen zich aan je voor. Maar waarom zou ik er nog meer interessante bladzijden uitlichten: begin maar gauw met lezen!

Veel mooie momenten op onze Lytje Pole gewenst namens de VVV!

Bungalow de Noorman, een fijne plek om terug te komen

In deze rubriek laten we huiseigenaren aan het woord over hun vakantiewoning die ze via de VVV verhuren.

“Iedere keer als ik er ben, valt de rust over mij heen. Genieten van de vogels, de konijnen en de hazen. Inmiddels hebben de meesten een naam gekregen die door de hele familie bedacht is. Zo komt Edje de fazant met enige regelmaat op het raam tikken om te zien of er nog wat te snaaien valt.

Onze bungalow ligt in vakantie-park Klein Zwitserland. Het is hier kleinschalig en mooi verzorgd. In het midden staat een oude klim-boom met touwen waar kinderen lekker in kunnen spelen.”

Eigenaresse Nicoline Bonvin-Witteveen komt haar hele leven al op het eiland. Haar opa en oma Boll hadden in 1960 de toen net gebouwde bungalow gekocht. Omdat je van de voorkant richting de Waddenzee kijkt en de toenmalige vaargeul ‘Noorman’ heette was de naam snel gevonden. Bungalow ‘de Noorman’ is van begin af aan dus altijd al in de familie geweest.

De architect van de bungalow was Rietveld.

“Er liggen heel wat jeugdherinneringen op het eiland. Hoe leuk is het dan ook dat onze kinderen, en hele familie, ook zo verknocht zijn aan het eiland. Generatie op generatie.”
Een van de vele citaten van onze huurders waar ik me helemaal in herken:

“Al bij binnenkomen voelden we ons gelijk thuis in de Noorman, door de plezierige sfeer van de ruimte en al dat licht. Ook de ligging van het huis op het eiland is heerlijk. Dichtbij de wadden, dichtbij het immens brede Westerstrand. Maar vooral dichtbij de nachtegaal, wulpen, kieviten en zoveel meer vogelsoorten!”

Nieuwsgierig geworden?

Deze en nog vele andere accommodaties vind je terug op onze website: www.vvvschiermonnikoog.nl

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)

werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)

www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keukens, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

Een heerlijke vakantie in Resort Schierduin!

Luxe appartementen in de duinen op loopafstand van het strand en het dorp

- Kleinschalig appartementencomplex met 1 tot 4 slaapkamers
- Appartementen met eigen terras
- Elk appartement heeft een complete keuken
- Overdekt zwembad
- 2 persoons infrarood sauna's
- 4 persoons buitensauna's

Resort Schierduin | Badweg 67 Schiermonnikoog | www.resortschierduin.nl

Proeven
Slapen
Genieten

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261

Langestreek 13 - Schiermonnikoog

WWW.AMBROSIJN.NL

www.zetstrabouw.nl

onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie

Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"

Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog

tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

Slow28
28 uur lopen langs de rauwe randen van Schiermonnikoog

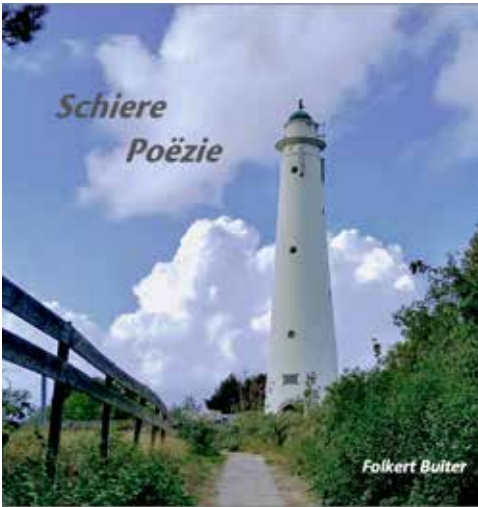
Wandelaars, avonturiers, doorzetters en dagdromers opgelet! Erwin Zantinga neemt je in zijn fotoboek mee langs alle 28 strandpalen van Schiermonnikoog. In een unieke solotocht, die 28 uur duurde, schrijft hij per uur in 150 woorden zijn ervaring. De lezer krijgt een intiem kijkje in het hoofd en hart van de schrijver. Zantinga beschrijft niet alleen het landschap, de vogels of de overgang van licht naar duister, maar hij beschrijft ook de fysieke en mentale uitdagingen waar hij voor komt te staan. Zantinga is met deze tocht uit zijn comfortzone gestapt en weet nu dat hij nog méér kan. Dit juweeltje is onder andere te koop in Het Baken.

Met Brem en Snuit de duinen in

In zestien korte verhalen ontdekken de jonge vos Snuit en zijn konijnen-vriendje Brem de natuur van bos, zee en duinen. Zo komen ze van alles te weten over winterslaap, dat er dieren zijn die van poep houden en wat er gebeurt als het mistig is. Ook helpen ze dieren een pootje en maken nieuwe vriendjes.

Het boek laat kinderen op een speelse manier kennismaken met de natuur. De verhalen zijn zo leuk geschreven dat je er ook plezier aan beleeft als je voorleest. Snuit en Brem zijn jong en nieuwsgierig en maken van alles mee. Zo maak je kennis met lieveheersbeestjes, spechten, een zeehondenbaby, een bergeend, mestkevers en nog veel meer dieren die in de duinen leven. Maar ook planten krijgen een stem in dit bijzondere boek.

In het eerste hoofdstuk lees je over mist en dat er bovenin de bomen vaak geen mist is. Dat leren de vriendjes van Pluim de eekhoorn. Wat is het verschil tussen een pad en een kikker? En komen bergeenden helemaal uit de bergen of toch niet? Brem wordt moeder, maar niet echt. In hoofdstuk 3 lees je hoe dit kan. Wist je dat er veel verschillende soorten poep in de duinen zijn en dat elke soort poep een andere functie heeft?

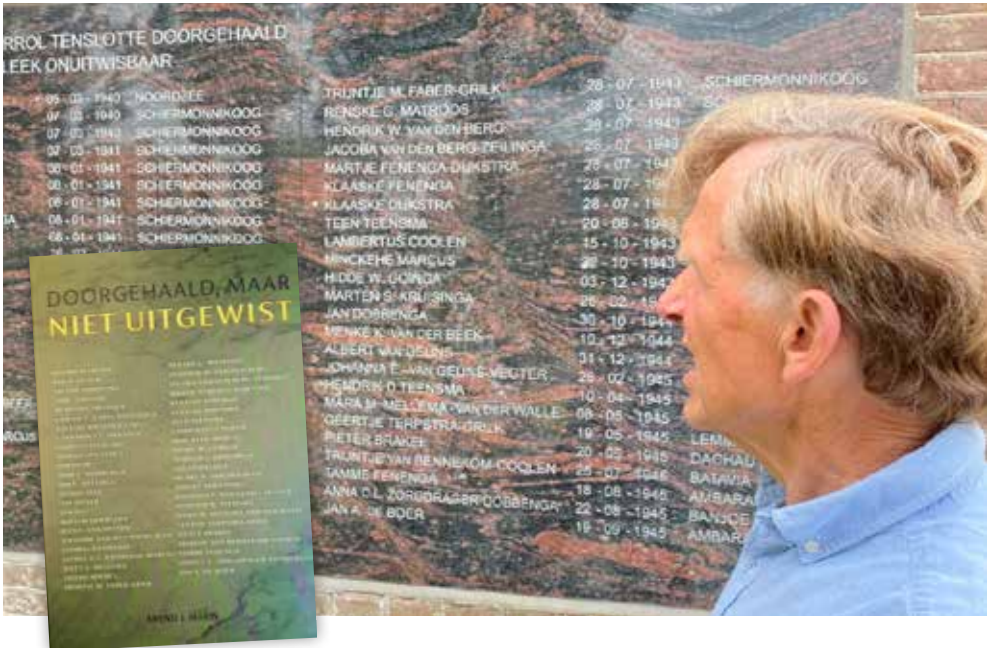
Schiere Poëzie
De gedichten en foto's van Schiere Poëzie brengen je naar rust, ruimte en vrijheid op een ongekend mooi natuurmonument. Beleving en gevoel spreken in woord en beeld.

Folkert Bouter werkt vier tot vijf uur per dag buiten in de natuur om te fotograferen, te lopen en te mijmeren. Hij komt al 40 jaar op Schier en is er de laatste tijd steeds vaker te vinden. In de bundel staan gedichten als: Waddenvirus, Schiere eenzaamheid, Jutter voor altijd, Strandpaal, Overbodige tijd, Staren over Zee, Schiere Rivièra en meer. De bundel is te verkrijgen bij boekhandel Kolstein.

Een leuke aanvulling in dit voorleesboek vol informatie en mooie illustraties: achterin het boek staan suggesties voor activiteiten, passend bij elk verhaal. Die zijn gericht op jonge kinderen en makkelijk uit te voeren, thuis en op school.

Met Brem en Snuit de duinen in is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middenstreek.

Doorgehaald, maar niet uitgewist

Arend Maris heeft de levensverhalen opgetekend van eilandbewoners die, waar ook ter wereld, door oorlogsgeweld tussen 1940-1945 om het leven zijn gekomen.

Het resultaat is een mooi naslagwerk. Zo wil hij voorkomen dat deze mensen en de tijd waarin zij leefden door huidige en toekomstige generaties worden vergeten. Het boek is uitgegeven door uitgeverij Louise.

Op 28 juli jl. is een nieuwe gedenksteen onthuld. Daarop staan nu de 47 namen uit dit boek vermeld. De steen is ingemetseld in de muur van de Got Tjark, de Grote Kerk van Schiermonnikoog, en vervangt de oude plaquette uit 1995 met 38 namen. Het boek is aangeboden aan alle huishoudens van Schiermonnikoog en is te bestellen via de webwinkel van 't Heer en Feer en boekhandel Kolstein.

Sinagote

Het levensverhaal van een lepelaar

“In dit boek vertellen we het levensverhaal van een lepelaar die we Sinagote hebben genoemd. Het gaat om een vrouwtje van Vlieland met in haar naam het woordje ‘Sina’, de Bretonse naam van het dorp waar ze ieder najaar heen trekt.”

Dit verhaal gaat over meer lepelaars dan alleen Sinagote. Het gaat zelfs over veel meer dan lepelaars. We vertellen over de connecties tussen lepelaars onderling, maar ook over de connecties tussen gebieden in Europa en Afrika en tussen

mensen die in de gebieden wonen en werken. In een combinatie van love story en succesverhaal, vertelt Sinagote, het levensverhaal van een lepelaar over het belang om bij de bescherming van onze trekvogels verder te kijken, te denken en te doen dan onze landsgrenzen.” Lees hoe Sinagote gevolgd wordt middels een kastje op haar rug en na vele omzwervingen ook een aantal keren Schiermonnikoog heeft aangedaan. Geschreven door Theunis Piersma, Petra de Goeij, Willem Bouten & Carl Zuhornn en te koop bij Het Baken.

WADDEN
LIEFDE

waddenliefde.com

KOLSTEIN LIFESTYLE & BOEKEN - MIDDENSTREEK 38 - SCHIERMONNIKOOG

Camping Seedune

met midgetgolfbaan

Komt u ook eens een balletje slaan??

waar u gezelligheid, rust en ruimte midden in de natuur kunt vinden.
Seeduneweg 1, 9166 RX Schiermonnikoog ☎ 0519-531398 WWW.SEEDUNE.NL

Bos Marine Service

Uw watertaxi tussen Lauwersoog en Schiermonnikoog

Tarieven:
Tussen 07:00 en 21:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 7 passagiers (€ 175,-) in rekening gebracht.
Tussen 21:00 en 07:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 9 passagiers (€ 225,-) in rekening gebracht.

Meer informatie en boeken via:
www.bms-bv.com | 0519 - 34 94 22

LEKKER LEZEN OP SCHIER-MONNIKOOG

Boeken, e-books, tijdschriften en dvd's.
De bieb heeft het!

Gratis voor kinderen en jeugd tot 18 jaar en boetevrij voor iedereen

Elders lid van de bieb?
Uw pas is ook hier geldig!

Bibliotheek Schiermonnikoog Torenstreek 18a

Wi Fi

En tijdens schoolvakanties Noord en Midden

maandag	15.00 - 18.00	maandag	15.00 - 18.00
dinsdag	15.00 - 18.00	dinsdag	15.00 - 18.00
woensdag	15.00 - 18.00	woensdag	15.00 - 18.00
donderdag	15.00 - 18.00	donderdag	15.00 - 18.00
vrijdag	15.00 - 18.00	vrijdag	15.00 - 18.00
		zaterdag	10.00 - 12.00

ontdekdebieb.nl 06 - 15 12 72 02 WhatsApp
f /ontdekdebieb 088 - 165 61 23

de Bibliotheek Noord Fryslân

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding

maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

Waarom terug naar huis...
...als je ook kan blijven?

Vind jouw baan op Schiermonnikoog!

Vacature Op Schier

Vacature op Schier brengt jou in contact met eilander bedrijven.
Ben jij op zoek naar een vaste baan, vakantiebaan, stage of iets voor erbij?

Kijk op www.vacatureopschier.nl voor het actuele aanbod en wie weet kan jij straks elke dag van het eiland genieten!

Het Koningshuis grondig verbouwd en behouden voor de gemeenschap

Het kan niemand ontgaan zijn dat er de afgelopen maanden flink is verbouwd in het Koningshuis aan de Nieuwestreek 1. Op de plek waar nu het gemeentehuis is gevestigd, zorgde Koning Willem III er in 1876 voor dat er een nieuwe lagere school met een ernaast gelegen woning werd gebouwd, zonder kosten voor de gemeente.

De meesters-woning is tot 2018 nog bewoond geweest. Het huis dankt zijn naam aan Koning Willem III, maar vooral aan zijn laatste bewoner: hoofdmeester Koning die bijna 60 jaar in het Koningshuis heeft gewoond. Het beeld van meester Koning, zittend op het eilanderbankje voor het huis met een tuin vol wilde bloemen, zal bij vele eilanders en vaste bezoekers nog op het netvlies staan.

Met opvallend veel zorg en gevoel voor cultuurhistorie heeft het Koningshuis de afgelopen maanden een metamorfose ondergaan. Joyce van Bon, in de rol van voorzitter van Cultuur Historische Vereniging ‘t Heer en Feer zegt hierover: “Het was heel bijzonder en soms ook best wel spannend dat wij als hoofdhuurder al tijdens de verbouwing zoveel ruimte kregen om mee te mogen denken over de kleurstelling en materiaalkeuze.” Ze leidt me enthousiast en bevlogen rond en vertelt dat er nog veel te doen is. Het is moeilijk in te schatten of het

half oktober wel klaar zal zijn. Hoewel het huis al wel gebruikt kan worden door de onderhuurders, is ze ook nog afhankelijk van vrijwilligers. Met name het inrichten van de expositie vraagt veel geduld en zorgvuldigheid. “Het is niet een kwestie van even een spijkertje in de muur en een schilderij ophangen. We hebben voor de expositie overwogen of we met een tijdlijn zouden moeten werken vanaf de binnenkomst. Maar dan beperken we ons zelf misschien wel weer. Ook zouden we ons kunnen laten leiden door de wanden en de (geschenken) vitrinekasten. We zijn zo blij met alle hulp die we hebben mogen ontvangen. We hebben dit traject écht met vereende krachten doorlopen.” Boven is in de 4 voormalige slaapkamers ruimte gemaakt voor opslag en het archief van ‘t Heer en Feer. Het archief is op afspraak te bezichtigen en te raadplegen.

De medebewoners
Schilderclub ‘De Kwast’ huurt 1 avond per week het huis. De filmzaal en tevens expositieruimte van De Kwast kan dan in een handomdraai worden omgetoverd tot atelier. Er is met zorg verlichting uitgekozen, zodat het ook in de avonduren mogelijk wordt gemaakt om bij (kunstmatig)daglicht te kunnen werken. De tweede vaste onderhuurder Zorg & Welzijn gebruikt het Koningshuis op maandag – donderdag in de ochtend voor eilanders. Het huis is dan dus niet toegankelijk voor publiek.

‘t Heer en Feer opent als hoofdhuurder 4 tot 5 middagen per week haar deuren voor bezoekers. Er komt een klein winkeltje, er is een vaste en een wisselende expositie en er worden (gratis) eilander films uit het filmarchief vertoond op een groot scherm. Er is bijvoorbeeld permanent beeldmateriaal te bezichtigen van de slachtoffers die op oorlogs- en drenkelingenbegraafplaats Vredenhof liggen begraven.

Vrijwilligers
De vele vrijwilligers vertellen graag meer over alles wat er te zien valt in het Koningshuis. Zo zijn er bijvoorbeeld eilandbewoners die zelf nog op de walvisvaart hebben gevaren of die van alles over de eilander taal kunnen vertellen. Met vooruitziende blik is het bestuur nu ook bezig om nieuwe vrijwilligers op te leiden. Vast geen overbodige luxe, want het Koningshuis kon wel eens erg goed bezocht gaan worden door jong & oud! *Kijk voor actuele openingstijden op www.theerenfeer.nl*

Genieten Van Schier: boeren openen hun eigen kaaswinkel!

Het is volop genieten met de allerlekkerste kazen Van Schier! Van Schier is een initiatief van de zeven melkveehouders van Schiermonnikoog.

Zij hebben hun hart verpacht aan het eiland, al generaties lang. Daarom hebben ze de handen ineengeslagen om te komen tot een betere balans tussen het boeren en de natuur op het eiland.

Door zelf kaas te maken en te verkopen kunnen de boeren meer waarde uit hun melk halen. Zo worden ze in hoge mate zelfvoorzienend, en kunnen ze met minder vee toch boer blijven. Een mooi voorbeeld van kringlooplandbouw. Het omzetten van deze ambities naar afspraken met overheden, Natuurmonumenten en de Rabobank heeft best lang geduurd, maar gelukkig zijn ze bijna zover.

Inmiddels is de eilander melk tot kaas verwerkt Van Schier! Overheerlijke, authentieke kazen. Er is een breed assortiment. Zoals ‘Wildpluk’: een kaas met wilde kruiden die op het eiland groeien. En ‘Vrije Vogels’: een smeuge, iets pikante kaas voor ieder moment van de dag. Of een kaas met een natuurkorst: ‘Monnikenwerk’. Er is nog veel te ontdekken...

Vanaf dit najaar zullen de kazen, samen met andere lekkernijen, te koop zijn in de winkel Van Schier, aan de Reeweg 5. Daarnaast willen de boeren een eigen kaasmakerij op het eiland realiseren, maar zover is het nu nog niet. Een bezoek aan de boerenwinkel is bijzonder de moeite waard. En natuurlijk mag iedereen proeven! De winkel is te vinden in het voormalig VVV-kantoor in het hart van het dorp. Namens de boeren: van harte welkom!

Haal met inheemse planten nieuwe bezoekers naar uw tuin of balkon. Zo verschaft u voedsel aan vlinders, zweefvliegen en tal van andere insecten. Voedsel dat in de natuur onder druk staat. Het assortiment van kwekerij *De wilde Akelei* bestaat uit ruim 50 inheemse planten en 20 kruiden, gekweekt zonder bestrijdingsmiddelen en toevoegingen. Planten die u en uw leefomgeving iets extra's geven en eenvoudig te vervoeren zijn!

DE GROENE TIP VAN SCHIERMONNIKOOG

Claudine – Parijs:
“*Het herinnert mij
aan Schiermonnikoog!*”

Arjen – Rotterdam:
“*Genieten van uw
planten op ons
dakterras!*”

Henno's najaarstips . . .

Zadenmengsels

Stokrozen

Schierzeep

KWEKERIJ DE WILDE AKELEI – REEWEG 3a – CENTRUM DORP
info@dewildeakelei.nl – www.dewildeakelei.nl – 06.24.500.485

Bij inlevering van deze bon ontvangt u

10% korting op een
bootdoosje met 6 planten

Geldig t/m 31-12-'21
en voor alle planten / kruiden

Hotel van der Werff ANNO 1726

Eerste en oudste
hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse
gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203

hotelvanderwerff.nl

De Ware Jakob

Gezellig uit eten op Schiermonnikoog.
Laat u verrassen door onze
gevarieerde keuken.

Langestreek 46
9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687
dewarejakob.nl

eten, drinken
& genieten...

Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

HOTEL & BRASSERIE

Brakzand

Elke dag geopend voor
ontbijt, lunch en diner.
Wees welkom en
beleef de Brakzand.

Langestreek 66
9166 LE Schiermonnikoog
www.brakzand.nl

Belinfante Quartet

2 T/M 7 OKTOBER

Internationaal Kamermuziekfestival

De 20e editie van het Internationaal Kamermuziekfestival ligt in het verschiet! In een onafgebroken wisselwerking tussen muziek en natuur klinkt het eiland dit najaar als nooit tevoren. Onze jubileumdeken strekt zich uit over de volle 200 km² die Schier telt. Ontdek het festival in een jubileumwaardig pro-

gramma aan concerten, masterclasses, documentaires, lezingen, sterrenwandelingen en natuurexcursies. Op deze pagina vind je slechts een greep uit het gevarieerde aanbod. Blader vooral ook door naar onze Kunst & Cultuur pagina (30) voor nog meer...! En kijk voor het volledige aanbod op www.vvvschiermonnikoog.nl.

Club Classique

1 OKTOBER

Voorafje op Vrijdag

Guillermo Lago (1960) *Isolario* (Liber Insularum - Boek van Eilanden, wereldpremière) door Club Classique. Traditiegetrouw is het 'Voorafje op

Vrijdag' de culinaire opmaat van het festival. Op vrijdagavond ben je welkom in De Stag voor een smakvolle maaltijd, een glas wijn, een toetje en natuurlijk: muziek.

4 OKTOBER

Openbare Masterclass

Een vertrouwd onderdeel van het festival in oktober: de masterclass zang onder leiding van Jard van Nes. Jard van Nes is een van de belangrijkste en meest veelzijdige mezzosopranen van haar generatie. Zij geeft dagelijks een masterclass in de Got Tjark. De studenten zitten in de laatste fase van hun conservatoriumopleiding of hebben deze net afgerond. U kunt als toehoorder de masterclasses bijwonen.

Jard van Nes & Wies Goedhardt

6 OKTOBER

Ontbijtconcert

Johann Sebastian Bach (1685 - 1750) Suite nr.2 & Fernand de la Tombelle (1854 - 1928) Suite voor drie cello's. Wat is beter dan een cello? Drie cello's natuurlijk, met hun grote bereik en rijke klankkleur! Ruim baan dus voor het trio Garberg-Nogueroles-Remme en de Suite van de wat ondergesneeuwde componist Fernand de la Tombelle, uit de kring rond Saint-Saëns en Massenet.

Florianne Remme

PREMIERE 16 OKTOBER | 28 NOVEMBER

De man met de bomen: Een vruchtbaar project ten behoeve van de Pluktuin

Een muzikaal omlijste vertelling door Susanne Ulke (verhalenvertelster), begeleid op de piano door Christa van der Wal. De Man met de bomen is geschreven door de Franse dichter en romanschrijver Giono (1895-1970) en door de dames vrij vertaald.

Christa: "Toen Susanne mij het verhaal 'De man met de bomen' liet lezen, werd ik vooral geraakt door het karakter van de herder, door de rust die van hem uitgaat, de toewijding, het doorzettingsvermogen en de onverstoorbaarheid waarmee hij jarenlang, dag in... dag uit... bezig is met het planten van bomen.

Een landschap komt weer tot leven, mensen keren naar dit gebied terug, huizen worden hersteld, de putten staan weer vol water, de aarde is weer vruchtbaar, tuinen worden aangelegd. Wat een inspiratie. Simpel. Zonder condities. Eén mens verandert de wereld om

zich heen. Dat kan dus altijd." Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door het CO2 compensatiefonds van Wagenborg Passagiersdiensten en is tot en met september 2022 maandelijks te zien. De inkomsten uit de kaartverkoop zijn bestemd voor de aanplant van fruitbomen in De Tuin naast de Branding. Met medewerking van VVV Schiermonnikoog en Natuurmonumenten. Wij hopen dat dit project vruchten zal gaan dragen!

16 OKTOBER

Vocaal Ensemble Steeuwsaun

Dit ensemble bestaat uit een enthousiaste groep zangers en een pianist, die samen al 10 jaar muzikaal bezig zijn. Het repertoire is heel divers, van klassiek tot modern, met ongeveer alles daartussenin. Of het nu musicalliederen zijn of muziek van Händel, in de Zweedse taal of die van het eiland, 'Bohemian Rhapsody' van Queen of een lief wiegelied: ze zingen het graag. Een breed aanbod van sfeervolle bekende

melodieën en muzikale intermezzo's zorgt voor alle ingrediënten om een avond heerlijk te genieten. Steeuwsaun staat onder leiding van dirigent Wim Bos.

Op 16 oktober hopen we samen met fanfarekorps IN op een hernieuwde kennismaking met ons publiek. Daarna zien we jullie graag bij ons Midwinterconcert op 29 december, waarover in de volgende krant meer.

Uiteraard worden de dan geldende coronamaatregelen in acht genomen. Hou daarom de online agenda van de VVV in de gaten.

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl
www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

De notaris voor
Noord Oost Friesland

Parnassia

events
& meer

Welkom op Schiermonnikoog,
welkom bij Parnassia!

Hét evenementenbureau voor alles wat
georganiseerd kan worden op één van
de mooiste plekjes van Nederland.

Meer weten? Kijk op onze website
en volg ons op social media!

parnassia-events.nl
Christy Hagen-Bakker
+31 6 482 504 18
info@parnassia-events.nl

Foto: Degrotedag.net

Waddenvereniging

Een beetje
verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk
nieuw paadje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer
dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl
en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!

Culinair wandelen

Schiermonnikoog kent leuke cafés en restaurants die ook in november gezelligheid bieden. De culinaire wandeling is de uitgelezen manier om de verschillende restaurants van het eiland te ontdekken in combinatie met een frisse wandeling. Je loopt met je eigen gezelschap, in je eigen tempo, één van de wandelroutes. Elke route voert langs vijf sfeervolle locaties. Bij elke locatie krijgt je een onderdeel van een vijfgangen-menu geserveerd, met een bijpassend drankje. Dieetwensen kun je aangeven bij je reservering.

Ne kom yn

Er gaan deuren open die normaal gesloten blijven... Tijdens deze wandeling gaan er deuren open die normaliter gesloten blijven voor publiek. Geboren en getogen eilander Sytze Schut neemt je tijdens deze wandeling mee door diverse gebouwen. Ja, je leest het goed, je wandelt door de gebouwen. Om precies te zijn: aan de voorkant erin, aan de achterkant er weer uit. Dus wie weet loop je zomaar langs de mise-en-place van een chef-kok van een hotel of glij je langs de daalmast in de brandweerkazerne... wie zal het zeggen?!

Bunkertocht

Wandel in november mee op Schiermonnikoog! De hele maand november organiseren de eilanders leuke, kleinschalige wandelingen onder leiding van ervaren, lokale gidsen. Geniet van de stilte van het eiland in deze rustige maand die nog prachtige, zonnige dagen in zich heeft.

De wandelingen passen perfect bij al het moois van het eiland: geniet van de natuurwandelingen of blijf juist in en rondom het authentieke dorp en leer meer over de cultuur en geschiedenis. Of ga eropuit en loop een van onze culinaire wandelingen waarmee je natuur afwisselt met lekkere hapjes en drankjes onderweg op verschil-

lende horecalocaties.

Bevlogen eilanders vertellen je onderweg graag over de natuur, cultuur en het leven op het eiland. Het programma wordt door eilanders samengesteld en uitgevoerd door de VVV samen met Natuurmonumenten. Op veel wandelingen krijgen leden van Natuurmonumenten korting.

Walvisvaart wandeling

Na de Tweede Wereldoorlog werd de Nederlandsche Maatschappij voor de Walvischvaart (NMW) opgericht. De oprichting werd vooral ingegeven door de naoorlogse schaarste aan oliën en vetten voor de margarine-industrie. Tussen 1946 en 1964 heeft de NMW met het walvisfabrieksschip Willem Barendsz en een vloot vangschepen (jagers) achttien expedities in de wateren rond Antarctica uitgevoerd. Aan boord waren veel Schiermonnikogers. Wandel mee en vind de sporen uit die tijd terug op het eiland (ca. 4,5 km). Ga je samen met gids Hilbert de Vries mee op zoek naar de sporen uit het verleden?

Wandeling door de eilanderbossen met de boswachter

Misschien is een boswandeling niet het eerste wat in je opkomt als je denkt aan buitenactiviteiten op Schiermonnikoog. Toch kun je hier heerlijk dwalen door zowel loof- als naaldbos. Tijdens deze afwisselende wandeling maak je kennis met de verschillende bostypen op het eiland en met diverse soorten bomen en planten. Daarbij is er ook aandacht voor de nieuwste ontdekkingen over de manier waarop bomen onderling communiceren en hun bijzondere interactie met schimmels en andere organismen. Dus trek je wandelschoenen aan en ga mee op ontdekkingstocht in de bossen van Schiermonnikoog.

Vogelgeluidenwandeling

Om naar vogelgeluiden te luisteren hoeft het geen voorjaar te zijn, vogels zijn altijd en overal te horen. Als ze niet zingen, maken ze wel andere geluiden. De vele steltlopers op het wad roepen bijvoorbeeld voortdurend naar elkaar terwijl ze aan het eten zijn. En de ganzen in de polder waarschuwen elkaar met geluid als er gevaar dreigt. Tijdens deze wandeling gaan we beluisteren wat de vogels allemaal te vertellen hebben in de herfst.

Avondwandeling

Wad eten we vandaag?

Strandpalenwandeling

Dorpswandeling

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres
Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen
gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog
op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

Familiaire bed & breakfast in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van eigen sanitair. Ontbijt, bed- en badlinnen zijn inclusief. Voor diner mogelijkheden kijkt u op onze website.

Familie Weldring
Middenstreek 32
9166 LN Schiermonnikoog
Tel: 0519-531196
info@westerburen.nl
westerburen.nl

installatiebedrijf

VLASMA

Ruim 40 jaar ervaring in: Installatietechniek,
duurzame techniek, dak- en zinkwerk,
service en onderhoud.

www.vlasma.nl

Melle Grietjespad 15 - Schiermonnikoog - Tel. 0519- 531 345

SLIJTERIJ TULNER
SINDS 1904

Proef het Lytje
Pôle gevoel!

Bestel en proef Lytje Pôle, Kallemooitje en
Kobbeslokje bij de eilander horeca!
Verkrijgbaar bij Vrouwe Jakoba en online op
www.slijterijtulner.nl

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikogervishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TOX
BAR eten
drinken
dansen

Elke dag een
feestje!

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519- 53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

SCHELPEMUSEUM PAAL

14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knid.nl

In principe elke dag open van **14.00 tot 17.00 uur en van
20.00 tot 22.00 uur** (zie bord bij museum). Toegang € 2 p.p;
tot 12 jaar € 1 p.p.

**I.V.M.CORONA ALLEEN OP TELEFONISCHE
AFSPRAAK**

Hoek Badweg - Langestreek

Woonaccessoires
Lifestyle
Kadoartikelen

t-wente.nl

KINDERACTIVITEITEN

Het eerste Schaak-eiland ter wereld!

En tot op de dag van vandaag ook nog steeds het enige schaak-eiland ter wereld! Heb jij al je schaakdiploma of ben je nog misschien aan het overwegen om je op de 'schaakmat' te begeven? In de Willemshof staan twee schaaktafels waar je je hersenen kunt laten kraken tijdens een potje schaak. Ook op het schoolplein van basisschool Yn de Mande is een openbare schaaktafel geplaatst.

Coolle expositie in Het Baken

In de tentoonstelling maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van het Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Sta oog in oog met zeehond en lepelaar, bewonder de sterrenhemel boven het eiland, bestudeer de unieke flora en fauna en ervaar de seizoenen op Schiermonnikoog. Niet te missen zijn de grote maquette van het eiland en de vertrek- en aankomsttijden van... vogels!

Op avontuur met Lytje Willem

Lytje Willem neemt je tijdens alle schoolvakanties graag mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen. Wat denk je van vloten bouwen, koekjes bakken, een vreselijk spannende spooktocht, stoere natuurknutsels, weerwolven en een flinke pot voetbal? Voor de kleintjes hebben we een geweldige poppenkast, piratenfestijn, levend ganzenbord en speurneusjes. Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóó, zandkastelen bouwen en oergezellige spelletjesmiddag. Pffff... en dat is nog lang niet alles! Je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het samen met Lytje Willem beleven. Aanmelden kan via www.lytjewillem.nl

Dier- en Speelweide Witte Winde

Vaste bewoners van de kinderboerderij zijn de twee ezels Ed (+35) en Freya, de twee KuneKune varkens Rosie en Akka, een leuke variatie schapen en geiten en natuurlijk de 4 hertjes. Tijdens de openingstijden kun je konijnen en cavia's bewonderen of Oscar de schildpad volgen als hij probeert zijn water-yoga te doen. Verder zijn er nog kippen, een koppel eenden en een grote

volière waar verschillende vogels hun plekje hebben gevonden. Sponsor de kinderboerderij door een leuk cadeautje te kopen, gemaakt door vrijwilligers. De kinderboerderij en dierenweide zijn dagelijks geopend van 15:30u tot 16:30u. Het speelterrein gaat noooooit dicht! Ook hier geldt dat de maatregelen opgesteld door het RIVM in acht genomen worden.

Onderzoek naar monumenten

De redactie ontving onderstaande oproep van Gerbrich. Van haar moeder begrepen we dat zij thuis regelmatig het VVV kwartet spelen (niet meer verkrijgbaar overigens). Hierin komen onder andere de volgende monumenten voor: Het Baken, De Monnik, Vredenhof en Bank van Bank. Daarom waarschijnlijk ook haar belangstelling voor de eilander monumenten. Gerbrich komt al haar hele leven op Schiermonnikoog, net als haar moeder en oma die heel vroeger zelfs de Pake van Gerbrich op het eiland heeft ontmoet!

Ik (Gerbrich de Roos 11 jaar) ben bezig met een onderzoek voor school over de monumenten van Schiermonnikoog daarmee wil ik graag weten welk monument het best beoordeeld is! Dus als jullie (de bewoners en bezoekers van Schiermonnikoog) mij willen helpen kunnen jullie een mailtje stu-

ren. Dat zou heel veel antwoorden geven. gerbrichderoos@leerlingnijewier.nl

Wist je dat...

er zich overal op het eiland hele kleine mensjes hebben verstopt? Kijk gauw op p15 en zoek naar de Lytje Minsken!

Nieuwe bieb!

Ben jij al in de nieuwe bieb geweest? Kinderen tot 8 jaar kunnen nu beneden hun boekjes uitzoeken en wanneer je 8 jaar of ouder bent kun je boven heerlijk in een zitzak ploffen met je favoriete (strip-) boek of tijdschrift. Er staan ook computers en leestafels en natuurlijk kun je naast boeken ook nog steeds dvd's lenen. En dat allemaal gratis! Wel even je ouders meenemen om lid te kunnen worden.

Oerrr Speelbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er klieken met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij de VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

Oppas nodig?
Meld je aan bij Oppas op Schiermonnikoog en plaats je oproep!

KOLSTEIN

lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

www.kolstein.nl

Middenstreek 38
9166 LP Schiermonnikoog
tel: 0519-532239

ik ga op vakantie en ik neem mee:

bijna niets!

Want alles wat je nodig hebt, huur je bij **Linnenverhuur Schiermonnikoog!**
bedlinnen, handdoeken, theedoeken, spelletjes, speelgoed, ...

LINNENVERHUUR

schiermonnikoog

Angelique de Jong • Reddingsweg 28 • 9166 PD Schiermonnikoog
+31 (0)6 52 60 81 05

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

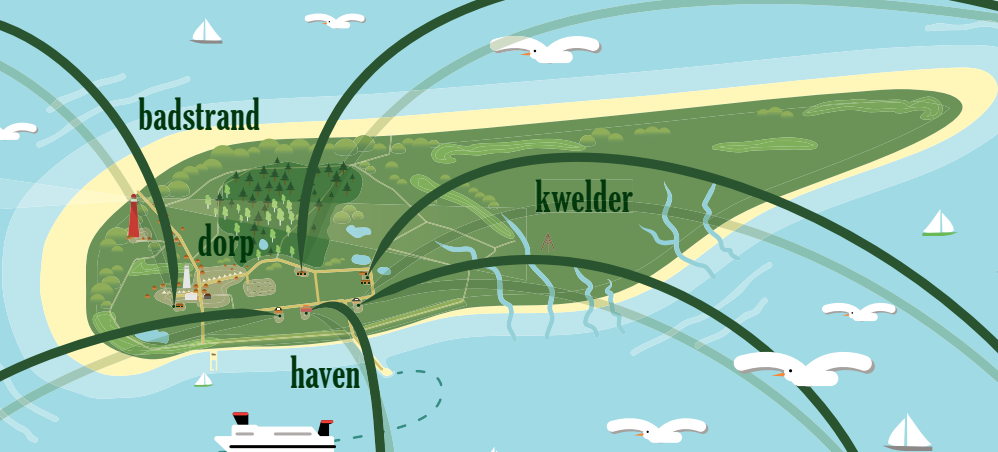

MET EEN GROEP NAAR SCHIERMONNIKOOG

- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL

voor meer informatie over onze groepsverblijven

SPRINGFIELD
vakantieboerderij-springfield.nl
0519 53 13 66

DE DUINHOEVE
duinhoeveschiermonnikoog.nl
0519 53 11 26

DE BRANDING
www.debranding.nu
0519 53 15 57

EURECA
www.eureca.nl
0519 53 14 21

DE OORSPRONG
www.deoorsprong.nl
0519 53 13 91

DE KOOIPLAATS
www.kooiplaats.nl
0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

Tennisvereniging de Hinneleup

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennis toss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vind je de trots van onze tennis-sende eilanders: tennispark de Hinneleup. Er is een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kushion Court-banen. www.dehinneleup.nl

Fitness

Wil je tijdens je verblijf werken aan je conditie of je figuur verbeteren? Dan ben je bij Opstisport Health Club Schiermonnikoog op het juiste adres. Je bepaalt zelf wanneer je sport en hoe je traint. De fitnessruimte biedt mogelijkheden tot verschillende cardio- en krachttoestellen waar je zelfstandig kan trainen.

Meer informatie vind je op www.optisport.nl/dunatter

De Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas aan de Prins Bernhardweg een prachtig speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Op en rond de plas vind je onder andere een trekpuntje naar het eilandje, een water-

pomp, hangmatten en een houten xylofoon. Lijkt het je leuk om kano te varen? Bij de kanokiosk kan dat! Natuurlijk kun je ook heerlijk op het terras van Drink & Eethuis de Berkenplas even bijkomen van een lange wandeling.

Paardrijden

Bij Boerderij Florida aan de Reddingsweg is van alles mogelijk als het gaat om paardrijden op Schiermonnikoog. Wil je het eiland eens op een andere manier verkennen? Informeer dan naar de strand- en bosritten en huifkartochten. In de zomer kan je ook een avondrit maken. Is je kind nog te jong en onervaren voor een buitenrit?

Dan is een wandelpony misschien een goed idee. Samen een route door het bos lopen terwijl je kind op de pony zit. Wil je je eigen paard of pony meenemen? Dat kan! Florida biedt stallingsmogelijkheden aan.

Meer informatie: www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl of bel 06-41918702

Op zoek naar de Lytje Minsken

Verspreid over het hele eiland kom je op de gekste plekjes nieuwe mini-mensjes tegen: onze Lytje Minsken. Ze staan meestal verdekt opgesteld en je moet dan ook echt heel goed kijken, want ze zijn niet veel groter dan het topje van je pink! Hebben jullie ze al gespot? Doe mee met de enorme speurtocht naar deze nieuwe piepkleine bewoners van Schiermonnikoog. Op maar liefst 52 plekken op Schiermonnikoog staan de kleine Lytje Minsken. Zoek bijvoorbeeld bij de veerboot, bushalte en bakker. Of bij De Schiere Monnik op het Willems-hof, het politiebureau, de vogelkijkhut

en De Tuin naast de Branding, waar ze druk onkruid wieden! Wil jij een overzicht mét hints van alle 52 plekken? De route is verkrijgbaar bij Informatiecentrum Het Baken. Leuk om in je eentje, met het hele gezin of met vrienden te doen. Geschikt voor kinderen én volwassenen! Dit project van de VVV is geïnspireerd op de Miniature People in Leeuwarden van Michel Tilma. De opbrengst wordt gebruikt voor het verzorgen van de Lytje Minsken en... wie weet krijgen we nog meer van deze nieuwe kleine inwoners erbij!

Workshop buitenfotografie

Schiermonnikoog is een paradijs voor wie houdt van fotograferen in de natuur. Ga mee met Folkert Abma voor een drie uur durende fotoworkshop. Waar laat het eiland zich van haar mooiste kanten zien? Welke planten zijn in dit jaargetijde fotogeniek? En welke bijzondere dieren kan je hier fotograferen? Als je meer wilt weten over het instellen van diafragma, sluitertijd, ISO-waarde of compositie heeft Folkert tips voor je. Neem naast je favoriete camera ook je fiets en wandelschoenen mee want zo komen we op de mooiste plekjes.

Meer weten of reserveren? Kijk op www.vvvschiermonnikoog.nl

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen.

Duinpad, tel. 0519-531504, www.vvdemonnik.nl.

Schiermonnikoger Bingo

‘Spot een fazant, zwem in de Noordzee of maak een selfie met een meeuw.’ Dit zijn een paar van de maar liefst 72 opdrachten die op de Schiermonnikoger Bingokaarten staan. Deze Bingo is geheel coronaproof en voor jong en oud. Ga samen met je gezin, familie of vrienden op pad en lever je volle bingokaart in bij Informatiecentrum Het Baken. Je ontvangt dan een prijsje. Er zijn vier verschillende bingokaarten. Op elke kaart zijn er twee vakjes beschikbaar gesteld voor de horeca, voor een korting of een deel van de bestelling gratis. Heb je de hele set bingo? Dan krijg je een extra prijs! De kaarten zijn los en per set verkrijgbaar in Informatiecentrum Het Baken.

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
(€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
(vanuit buitenland)

www.wpd.nl

DE HALTE
REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG

Tel. 0519 531256
E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Kom naar **Schiermonnikoog.com**
accommodatie verhuur

Ruime keuze aan accommodaties op de MOOISTE plekjes:

Design appartementen in Boszicht, luxe villa's aan de Badweg, diverse fijne bungalows in de duinen, appartementen en recreatiewoningen zowel in Noderstraun als in Zeezicht, beide pal aan het strand gelegen.

Onze accommodaties zijn te vinden op: www.schiermonnikoog.com

- Altijd de juiste beschikbaarheid
- Online reserveren van alle accommodaties
- Linnenverhuur
- Fietsverhuur

It Aude Kolonyhûs

Comfortabele en bijzonder ingerichte
appartementen en groepsaccommodaties
(met oa privé buiten- jacuzzi)

Midden in de duinen halverwege de Badweg
Tussen dorp en strand

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

NIEUW SchierGeluk VAKANTIEVILLA

10
persoons

- Ruim en comfortabel • Modern en luxe ingericht
- Sauna & Wellness • Ideaal gelegen • Veel privacy

Uniek gelegen op een duin
aan de rand van het dorp.
SchierGeluk is een modern
en sfeervol huis, geschikt voor
max.10 pers. Het grote huis
heeft 3 verdiepingen, een grote
woonkeuken, 3 badkamers en
een grote woonkamer met een
prachtig uitzicht.

Zomers perfect,
's winters ideaal
Wilt u met uw (klein-)
kinderen, familie of
vrienden genieten op het
prachtige Schiermonnikoog,
dan zal SchierGeluk uw
verwachtingen overtreffen.
Het huis ligt vrij, met een
grote omheinde tuin rondom.
Er zijn meerdere terrassen
en een heerlijke overdekte
loungehoek.

VAKANTIEVILLA
SchierGeluk

Zandpad 2, Schiermonnikoog

www.schiergeluk.nl Peter Reilman 06 1412 1416

WINKELEN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Donders

Middenstreek 12, tel. +31 (0)519-531265
www.bakkerijdonders.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56, tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Lifestylewinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kado en woonwinkel 'T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Pottenbakkerij Hjirre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel 't Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

Shop Het Baken

Reeweg, tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Lytje Kleur aan Zee

Reeweg 8
www.kleuraanzee.nl

Wijnwinkel Moody's

Middenstreek 29, tel +31(0)6-12336067
www.de4dames.nl

MadeByMaud

Langestreek 17b, tel. +31 6-85012304
www.madebymaud-schiermonnikoog.nl

FIETS- EN WANDELEILAND

Sander-Auke Boerema-bankjespad

De VVV kreeg deze zomer uit handen van Herman en Minny Mulder het tweede exemplaar van het Sander-Auke Boerema Bankjespad uitgereikt. Het eerste exemplaar werd die middag overhandigd aan Jan en Martje Boerema. De familie Mulder wilde de door hun samengestelde wandel-en fietsroute opdragen aan de in 2004 overleden zoon Sander-Auke van Jan en Martje Boerema. Boven op het duin, bij de strandopgang aan het Westerhofpad staat al geruime tijd een bankje ter nagedachtenis aan Sander-Auke. Een plek waar Jan en Martje graag komen om hun zoon te gedenken. Via dit pad liepen ze als gezin zo

graag samen het strand op.

Herman en Minny Mulder kwamen tijdens het wandelen vaak verschillende bankjes tegen. Veel daarvan zijn voorzien van een plaquette met daarop een naam en datum. Vaak ook nog begeleidt met een mooie spreuk, gedicht of herinnering. Ze hebben een jaar geleden het plan opgevat om al deze bankjes in kaart te brengen en hebben contact gezocht met Jan Willen Zwart van Natuurmonumenten. Van hem kregen ze een overzichtskaartje met daarop de bankjes die door Natuurmonumenten zijn geplaatst. Dit zijn, let wel: 60 stuks! Daarnaast heeft de Gemeente Schiermonnikoog ook nog een flink

aantal banken verspreid over het eiland staan. Samen staan er ca 80-90 bankjes op Schiermonnikoog om even heerlijk te kunnen rusten en te genieten van de mooie vergezichten die we op Schiermonnikoog rijk zijn. Natuurmonumenten Schiermonnikoog laat weten dat er (helaas) geen plek meer is voor nieuwe bankjes. De banken die verspreid over het eiland staan kun je nu dus in 1 wandel- en fietsroute terugvinden. De route is opgesplitst in 4 delen met verschillende afstanden. In totaal is de route ca 33 kilometer. Het Sander-Auke Boerema Bankjespad is te koop bij de balie van Het Baken.

Op Pad Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog samen met Op Pad. Wat is de bedoeling? Heel makkelijk. Bestel via de website van Op Pad een tasje en haal deze op bij Moody's Vinotheek aan de Middenstreek. Het tasje neemt jullie gedurende 20 kilometer mee over het prachtige Schiermonnikoog en voorziet jullie daarbij van interessante feitjes, eilander weetjes en een hapje en drankje.

De route is in eerste instantie uitgestippeld voor fietsers, maar mocht je liever wandelen, dan houden wij je uiteraard niet tegen! Heb je zelf een fiets mee, dan kan je meteen van start.

Ontdek daarna al fietsend of wandelend al het schoon dat Schiermonnikoog te bieden heeft. Zo goed als het hele eiland bestaat namelijk uit natuur, maar liefst 5400 hectare. Strand, kwelder of bos, Schiermonnikoog heeft het allemaal! De diverse natuur van Schiermonnikoog trekt gedurende het jaar wel 300 verschillende soorten broed-, wad- en trekvogels aan.

Een kleine selectie hiervan is uitgewerkt in de vorm van een bingokaart. Zie jij ze allemaal vliegen?

Meer info op www.oppadschiermonnikoog.nl

Bunkerroute

De Tweede Wereldoorlog heeft de nodige sporen achtergelaten op Schiermonnikoog. Soms zichtbaar en duidelijk, soms verscholen achter een bijzonder verhaal. Van grote bunkers van de Atlantikwall tot schuttersputjes en bommenkraters die herinneren aan zware gevechten. Oude onderduikplekken en monumenten voor neergestorte vliegtuigen herinneren ook aan die tijd. Het Bunkermuseum Schlei heeft in samenwerking met de VVV een fiets- en wandelroute gerealiseerd langs verschillende van deze plekken. Tijdens de route krijg je een indruk wat er tijdens de oorlogsjaren stond, wat het verhaal is uit de overlevering en wat er nu nog van te zien is. Een route gebaseerd op verhalen van eilanders en op documenten en rapporten die bewaard zijn gebleven en te zien zijn in het Bunkermuseum. Het boekje met de route is te verkrijgen in Informatiecentrum Het Baken en in het Bunkermuseum Schlei.

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €3,00 per maand of €32,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 30% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

SPAR BRUNEKREEF Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl
Tel: 0519-531254
Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. SPAR

Schiermonnikogervishandel

Voor onder andere diverse verse- en gebakken vis, plates, schalen en uiteraard de Hollandse nieuwe!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp

www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531743 | vishandel.schier@knid.nl

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen
Telefoon 0519-531456 • info@dorpshuisschiermonnikoog.nl • www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Tickets

Tickets zijn online verkrijgbaar via www.wpd.nl. Ook kun je bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor je bootkaartje. Wanneer je reist met Wagenborg Passagiersdiensten koop je altijd een retour. Voor (eventuele) fietsen dien je een apart ticket te kopen.

Groepskorting

Voor gezelschappen van 15 personen of meer geldt een groepskorting van 10% wanneer je minimaal een dag van tevoren reserveert via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek) en de groep de overtocht gezamenlijk maakt.

Sneldienst

Dagelijks, volgens een vaste dienstregeling, met de sneldienst in 20 minuten aan de overkant. Je betaalt een toeslag op je vervoersbewijs voor de veerdienst. Dit regel je gemakkelijk online via www.wpd.nl. De sneldienst is alleen toegankelijk voor personen. Fietsen kunnen niet mee aan boord.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG					
MAT/MZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO-ENFEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG					
MAT/MZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO-ENFEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.
Voor actuele informatie kijk op www.wpd.nl

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.
Kantoor Lauwersoog
Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog

BMS Watertaxi

Bos Marine Services (BMS) vaart in principe 24 uur per dag, al geldt er wel een duurder tarief tussen 21:00 en 07:00 uur.

Het opstappunt op Lauwersoog is de drijvende steiger naast de overdekte parkeergarage op Lauwersoog. Op Schiermonnikoog stap je op de steiger op de Veerdam aan boord van de BMS Watertaxi.

Info en boekingen:
tel. 0519 - 34 94 22 of via info@bms-bv.com

In verband met Corona is het op dit moment verplicht een mondkapje te dragen tijdens de overtocht. Deze dienen de passagiers zelf mee te nemen.

Busdienst

Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veerboot gereed om je naar je vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kun je speciale eilandretour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT	
Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

LET OP: ook op Schiermonnikoog hanteert Arriva de landelijke richtlijnen m.b.t het coronavirus.

Arriva
Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog
tel. 0519-531360
schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Je vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. je naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vind je buffetten waar je terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord en lees je in deze informatiekrant of op de televisieschermen wat je allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

Je mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat je zelf je bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plunjezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hierbuiten. Je handbagage kun je na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereserveerd.

TAXI OP HET EILAND

Us Eilaun Taxi
www.useilauntaxi.nl
tel. 0519-531010

Ode aan de kustverdedigers

Jelle Woudstra, destijds al de dorpsomroeper van Schiermonnikoog, opperde zo'n twintig jaar geleden het idee om een meerpaal te plaatsen met daarop de hoogste waterstanden ooit gemeten op Schiermonnikoog. De gasten van het eiland zouden hierdoor meer gevoel krijgen bij het gebied, de getijden en de unieke plek van deze veerdam.

Transport

Wil je meer dan 30 kilo bagage meenemen, groepsbagage regelen, of je bagage van thuis tot aan je vakantieverblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eilander transportbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten
tel. 0519-531851
www.rdvtransport.nl

Visser Transport
tel. 0519-349999
www.visserlauwersoog.nl

Taxi Drent
www.taxidrent.nl
tel. 0519-531400

Deze paal is geplaatst nadat de revitalisatiewerkzaamheden op de veerdam met succes zijn voltooid.

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rij je via Leeuwarden, volg dan de route Dokkum/Lauwersoog. Via Groningen ga je vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per bus of trein

Reis je met het openbaar vervoer? Raadpleeg dan [ov9292 \(9292.nl\)](http://ov9292.nl).

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluwe eiland. Dit betekent dat auto's, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet worden toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vind je ruime parkeerterreinen.

Wagenborg Veerbootcafé

Geef uw mening en maak uw wensen kenbaar tijdens het Veerbootcafé! Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...
er in mei overal op het eiland appelbomen in bloei staan?

Beleef de duisternis op Schiermonnikoog

Waar in Nederland vindt je nog echte duisternis? Bijna overal heb je last van lichtbronnen, zoals kassen, kantoorgebouwen, straatverlichting en lichtreclames. En dat is jammer – niet alleen omdat niks mooier is dan de sterrenhemel op een heldere nacht, maar ook omdat echte duisternis goed is voor ons en voor de natuur. Een duidelijk verschil tussen dag en nacht helpt ons lichaam om een gezond bioritme in stand te houden.

Donkerte van de Wadden

Zeven organisaties, waaronder Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en de Waddenvereniging, zijn daarom begonnen met het meerjarige programma Donkerte van de Wadden. Hun doel: bewoners en bezoekers van het Waddengebied bewust maken van het belang van duisternis en laten genieten van mooie duisterniservaringen. Om dit voor elkaar te krijgen worden op verschillende plaatsen speciale duisternisbeleefplekken gerealiseerd.

Bovendien worden allerlei activiteiten georganiseerd rond duistere thema's als vleermuizen, uilen, nachtplanten en astronomie. Ook zijn er diverse duisternisroutes waarmee je zelf op pad kunt.

Mogelijkheden op het eiland

Uiteraard neemt Schiermonnikoog deel aan het programma Donkerte van de Wadden. Voor echte duisternis ben je op Schiermonnikoog immers op de juiste plek. Niet voor niks werd het eiland enkele jaren geleden uitgeroepen tot donkerste plek van Nederland. Natuurmonumenten draagt dan ook op diverse manieren bij aan dit programma.

Zo wordt nabij het Hazenweitje een mooie sterrenkijkplek ingericht. Verder organiseren we sinds jaar en dag leuke duisternisactiviteiten voor jong en oud, zoals de avondwandeling, de avondtuur en de sterrenexcursie. En sinds kort is er de speciale duisternisroute, geschikt voor het hele gezin. Je vindt de duisternisroute in de route-app van Natuurmonumenten: Natuur Routes.

Vuur maken met een paddenstoel

De echte tonderzwam is een paddenstoel die op beschadigde of zieke bomen groeit. Als de boom dood gaat, kan de tonderzwam nog jaren doorleven op het dode hout. Op Schiermonnikoog vind je op verschillende plekken in het berkenbos tonderzwammen.

In vroeger tijden werd de tonderzwam gebruikt bij het maken van vuur. Want om vuur te maken, heb je meer nodig dan alleen vuurstenen die vonken produceren. Je hebt ook een licht ontvlambaar materiaal nodig om van de vonken

een echt vuurtje te maken. Dat licht ontvlambare materiaal werd tondel genoemd. De pluizen van de lisdodde werden bijvoorbeeld vaak gebruikt als tondel. En de tonderzwam dus ook, hij dankt er zelfs zijn naam aan.

Dat de tonderzwam echt al heel lang wordt gebruikt, bewijst de vondst van de 5300 jaar oude gletsjermummie Ötzi in Oostenrijk. Ötzi had namelijk in zijn knapzak een stukje pyriet (steen waarmee je goed vonken kunt maken) én een stukje tonderzwam bij zich!

Gesnuif in het donker

Als je een avondwandeling maakt, kan het gebeuren dat je opeens een vreemd smakkend of snuffend geluid hoort in het donker. Waarschijnlijk is er dan een egel in de buurt.

Egels zijn nachtdieren; ze jagen niet met hun ogen maar vooral op geur. Hun neus is zo goed dat ze insecten tot 3 centimeter onder de grond kunnen ruiken! 's Avonds en 's nachts scharrelen ze luidruchtig snuffelend rond, op zoek naar voedsel. Zo leggen ze elke nacht een paar kilometer af. Egels eten graag slakken, wormen, rupsen en kevers, en soms ook eieren of kleine zoogdieren. Ook tijdens het eten maakt een egel veel geluid. Je kunt hem dan van verre horen smakken.

De stekelige vacht van een egel biedt weinig warmte als het koud wordt. Bovendien zijn er niet veel insecten te vinden in de winter. Daarom gaan egels in winterslaap. Tijdens de winterslaap

daalt de lichaamstemperatuur van de egel tot ongeveer 10 graden en hij kan wel een derde van zijn gewicht kwijtraken. De winterslaap begint meestal eind november. De egel maakt zijn winternest in de grond, tegen een schutting of muurtje aan, of in een takkenhoop of composthoop. In april of mei worden de egels weer wakker.

Op Schiermonnikoog komen veel egels voor. Je ziet ze vaak in de duinen en in het dorp. Als je - op het eiland of elders - egels wilt helpen om een goede winterslaapplek te vinden, moet je er vooral voor zorgen dat je tuin niet al te netjes is. Zorg bijvoorbeeld voor een hoekje in de tuin met takjes en bladeren. Je kunt ook een speciale overwinteringsplek voor egels maken van een kistje dat je op de kop neerzet. Zaag een deuropening in het kistje, zorg dat het er onder het kistje droge bladeren liggen en bedek het geheel met bladeren, takjes en aarde.

Een activiteit organiseren in Nationaal Park Schiermonnikoog?

Vraag toestemming aan!

Wil je een (sport)activiteit organiseren in Nationaal Park Schiermonnikoog? Je bent van harte welkom! Maar als terreinbeheerder en natuurbeschermingsorganisatie wil Natuurmonumenten een negatief effect op de natuur van Schiermonnikoog voorkomen. Vraag daarom altijd eerst toestemming aan, dan gaan we samen kijken hoe en waar je activiteit plaats kan vinden en wat je terug kunt doen voor de natuur.

Waar let Natuurmonumenten op?

Om te bepalen of Natuurmonumenten toestemming kan verlenen, letten we op de mogelijke gevolgen voor de natuur. Soms zijn er kwetsbare soorten of is er kans op verstoring van dieren en planten. Bovendien houden we rekening met mogelijke overlast voor andere bezoekers of omwonenden. Natuurmonumenten wil dat iedereen van de Nederlandse natuur kan blijven genieten.

ten. Daarom willen we graag weten wat er in onze natuurgebieden gebeurt.

Draag bij aan de bescherming van de natuur

Als je toestemming krijgt, gelden bepaalde regels en vragen we een tegenprestatie, meestal in de vorm van een financiële bijdrage. Het mogelijk maken van (sport)activiteiten in de natuur kost Natuurmonumenten namelijk geld omdat we bijvoorbeeld toezicht houden of zorgen voor de aanleg en het onderhoud van routes en faciliteiten die jullie gebruiken.

Daarnaast beschermen en versterken we de natuur rondom deze route. Door jouw bijdrage help je Natuurmonumenten ook in de toekomst natuur te kunnen blijven beschermen en beheren.

Ontdek snel wat dit voor jouw activiteit betekent en vraag terreintoestemming aan via deze link: www.natuurmonumenten.nl/contact/toestemming.

Op pad met de route-app van Natuurmonumenten

Laat je verrassen door honderden routes in de natuur en luister naar de wonderlijke verhalen van onze boswachters. Download de route-app van Natuurmonumenten: Natuur Routes.

De route-app van Natuurmonumenten biedt meer dan 300 wandel-, fiets- en kanoroutes door heel Nederland. Van routes voor de hele familie tot langeafstandsroutes door prachtige landschappen. In de route-app van Natuurmonumenten vind je ook routes door de natuur van Nationaal Park Schiermonnikoog. In het najaar trekken veel vogels richting Zuid Europa en Afrika en doen

Natuurmonumenten onderzoekt nieuw soort schelpenpaden

De schelpenpaden van Schiermonnikoog zijn een veelbesproken onderwerp. Bezoekers en bewoners willen graag het ultieme vakantiegevoel van een knisperend schelpenpad onder de voeten behouden. Bovendien zorgen de schelpenpaden voor extra kalk in de berm en zodoende ook voor prachtige orchideeën langs de wandelpaden.

Maar duurzaam zijn de schelpenpaden niet. De schelpen voor de kleischelpenpaden die sinds jaar en dag op het eiland gebruikt worden, komen uit beschermd Natura 2000 gebied en Unesco Werelderfgoed Waddenzee. De manier waarop de schelpen gewonnen worden verstoort de wadbodem en laat sporen van vernieling achter.

Natuurmonumenten is daarom op zoek naar duurzame alternatieven om de schelpenpaden van Schiermonnikoog te vervangen en tegelijkertijd het zo geliefde knispergeluid en de orchideeën in de bermen te behouden. Om te onderzoeken welk materiaal het meest duurzaam is én het best past op Schiermonnikoog zijn er afgelopen zomer twee proefstroken aangelegd. Aan deze proefpaden is bijna niet te zien dat het om ander materiaal gaat.

Op het Scheepstrapad is over een strook van 500 meter een halfverharding aangelegd. Het gaat hier om een steensoort met veel kalk. De eigenschap van de kalkrijke bermen blijft zo bestaan. Op het Johannes de Jongpad is 500 meter pad aangelegd met schelpen die gewonnen zijn uit de Noordzee in een niet-Natura 2000 gebied. Deze schelpen zijn gemengd met leem en hebben daardoor een andere kleur (lichtbruin). In 2022 worden de onderzoeksresultaten nader bekeken en wordt er een plan gemaakt voor het onderhoud van de fietspaden.

Felroze mutsen

In de vroege herfst hangen de kardinaalsmutsen op het eiland vol vruchten met hun felroze, feestelijke kleur. De kardinaalsmuts is vernoemd naar de vorm van haar vruchten. Die lijken namelijk sprekend op de hoedjes die de kardinalen van de Rooms-katholieke kerk dragen. Maar ze hebben ook wel iets weg van popcorn!

De takken en twijgen van de kardinaalsmuts zijn groen; ze bevatten bladgroenkorrels. Daardoor kan de plant toch nog suiker maken uit zonlicht als de rupsen van de kardinaalstippelmot in het voorjaar alle blaadjes hebben opgegeten.

De vruchten van de kardinaalsmuts zijn voor de mens giftig, maar de vele trekvogels die in de herfst de duinen van Schiermonnikoog bezoeken eten ze graag op. Dat is mogelijk door het verschil in maagzuur tussen mensen en vogels. In de maag van een mens wordt zo'n giftig kardinaalsmutsje helemaal afgebroken, zodat het gif vrijkomt en de mens vergiftigd wordt. Maar in een vogelmaag blijven de zaden die in het vruchtje zitten intact. Het gif zit nou juist in de zaden. Daarom kunnen vogels veel voor de mens giftige bessen wél opeten. Ook voor de planten in kwestie is dit een voordeel: de vogels poepen die intacte zaadjes elders weer uit en zo kan de plant zich verspreiden.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Wij&Wadvogels Schiermonnikoog

Van 2021 tot 2023 loopt in het gehele Waddengebied het project Wij&Wadvogels. Het project omvat ongeveer 25 deelprojecten waarin allerlei organisaties samenwerken aan een rijke Waddenzee. Eén van die deelprojecten vindt plaats op Schiermonnikoog.

Wij&Wadvogels Schiermonnikoog heeft als doel meer broed- en rustplekken voor wadvogels te realiseren én verantwoordelijke voorzieningen om de vogels te bekijken. Onder andere Natuurmonumenten, gemeente Schiermonnikoog, Nationaal Park Schiermonnikoog en Wettersip Fryslân slaan hiervoor de handen ineen.

Westerplas en jachthaven

De afgelopen jaren zijn de Westerplas en het wad tussen de veerdam en de jachthaven sterk veranderd. De Westerplas groeit steeds meer dicht en de kwaliteit van het water gaat achteruit. Langs de dijk ten hoogte van de jachthaven maken duizenden vogels gebruik van een smalle kwelder om even uit te rusten. Om de mooie Schiermonnikoogse natuur te behouden voor de toekomst hebben deze gebieden aandacht nodig. Wat verandert er op die plekken en welke invloed heeft dat op de vogels? Hoe zorgen we ervoor dat deze mooie Schiermonnikoogse natuur voor de toekomst behouden blijft? En hoe kunnen eilanders en bezoekers langs de dijk en bij de Westerplas op een verantwoorde manier genieten van de vogels?

Samen een goed plan maken

In mei vertelden boswachters van Natuurmonumenten, de wethouder en beleidsadviseur van de gemeente Schiermonnikoog en de projectleider in een live-uitzending over het doel van Wij&Wadvogels Schiermonnikoog en over de ontwikkelingen rond de Westerplas en het wad bij de jachthaven. Ook werd ingegaan op de verschillende manieren waarop belangstellenden kunnen meedenken. Je kunt de uitzending terugkijken op de website van Nationaal Park Schiermonnikoog, onder de knop Wij&Wadvogels op de homepage.

Op 6 juli volgde een sessie waarbij bezoekers en eilanders uitgenodigd waren om op excursie te gaan met de boswachters van Natuurmonumenten. Tijdens deze excursies konden deelnemers hun ideeën, zorgen en wensen delen met het Wij&Wadvogels-team. Geïnteresseerden die niet mee konden met een excursie konden via een online platform hun ideeën delen.

Op de hoogte blijven?

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen rond Wij&Wadvogels op Schiermonnikoog? Stuur een e-mail met je naam en e-mailadres naar boswachter Cynthia Borrás via c.borras@natuurmonumenten.nl.

Je gegevens worden alleen gebruikt om je te informeren over Wij&Wadvogels.

Koperwiek

De koperwiek heeft niet alleen een prachtige naam, hij ziet er ook heel mooi uit. Het is een kleine lijsterachtige, familie van de merel en de zanglijster dus.

Net als de zanglijster heeft de koperwiek een kenmerkende gespikkelde borst. Hij onderscheidt zich als koperwiek natuurlijk door zijn koperen vleugels: de onderzijde van de vleugels is koperrood gekleurd. Als de vleugels gevouwen zijn zie je nog net een beetje roodbruin langs de onderkant. Ook heel herkenbaar is de duidelijke lichte wenkbrauwstreep.

Op Schiermonnikoog zitten de duinen in het najaar vol met koperwieken. Ze broeden in Scandinavië en trekken na het broedseizoen naar het zuiden. Het Schiermonnikoogse duingebied is een van de eerste plekken waar ze een

tussenlanding kunnen maken. In de duinen staan heel veel struiken die bessen dragen in de herfst, en dat is nét wat koperwieken graag eten. Een deel van de koperwieken blijft ook op het eiland overwinteren; een ander deel trekt nog wat verder, naar Zuid-Europa.

Ondanks dat er zoveel koperwieken op Schiermonnikoog aanwezig zijn in de herfst, krijg je ze niet altijd gemakkelijk te zien. De bessenstruiken waar ze zo dol op zijn, vormen vaak een stekelig, dicht struweel. Je kunt er als vogelliefhebber niet zo goed in de buurt komen.

Toch kun je heel goed koperwieken waarnemen op Schiermonnikoog. Ze maken namelijk een herkenbaar geluid: een hoog en lang aangehouden ‘tziiiiie’. Koperwieken trekken ’s nachts, en op sommige nachten in oktober kun je er duizenden horen overkomen!

Wist je dat...

Natuurmonumenten en de VVV tegenwoordig samenwonen in informatiecentrum Het Baken?

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij informatiecentrum Het Baken kun je terecht voor een keur aan excursies in de natuur van Schiermonnikoog. Vanzelfsprekend houden we ons aan de richtlijnen van het RIVM. We houden afstand en er kan een beperkt aantal deelnemers mee. Hierdoor zien sommige activiteiten er anders uit dan je gewend bent. Ook kan het voorkomen dat we een kortere of langere periode helemaal geen excursies kunnen geven vanwege de coronamaatregelen.

Het precieze excursieprogramma vind je in de Lytje Pole agenda en op onze website. Surf naar www.natuurmonumenten.nl en vul in dat je activiteiten op Schiermonnikoog zoekt. Op de website kun je ook meteen kaartjes kopen. Hieronder een greep uit het aanbod:

Jutterstocht
Op stap met een strandjutter (ca. 2 uur)

Trekvogelwandeling
Vogelparadijs Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Balgexpres
Schelpen en zeehonden op de uiterste oostpunt van het eiland (ca. 2 uur)

Huifkartocht
Met twee pk over het eiland (ca. 2 uur)

Sterren kijken
Kijk eens omhoog op de donkerste plek van Nederland (ca. 2 uur)

Duin- en boswandeling
Verhalen over een Duitse graaf, noord- en zuidhellingen, heksenbezems en nog veel meer (ca. 2 uur)

Avondwandeling
Nachtleven, eilander legendes en mis-schien wel de mooiste sterrenhemel van Nederland... (ca. 2 uur)

Nationaal Park Schiermonnikoog
Informatiecentrum Het Baken
Reeweg 9
0519-531233
hetbaken@natuurmonumenten.nl
www.np-schiermonnikoog.nl
Facebook: @NationaalParkSchiermonnikoog
Instagram: @np_schiermonnikoog

Nacht van de Nacht

Duisternis is tegenwoordig een schaars goed, zeker in een dichtbevolkt land als Nederland. Toch zijn er ook in ons land plekken waar het nog echt donker wordt. Schiermonnikoog is een van die plekken.

In een heldere nacht kun je hier de Melkweg zien, en fietsen zonder licht is 's avonds buiten het dorp niet aan te bevelen, zeker niet rond nieuwe maan.

Ter gelegenheid van de Nacht van de Nacht organiseert Natuurmonumenten verschillende activiteiten om je extra te laten genieten van de duisternis. Je kunt deelnemen aan een avondwandeling, mee gaan sterren kijken, of braakballen komen pluizen.

Op de grens van wad en kwelder
Soms is het zee, soms is het land. Het landschap langs de zuidelijke rand van het Rif is getekend door overgangen – van wad naar strand, van nat naar droog, van kaal naar begroeid. Tijdens deze zwerftocht maak je kennis met het leven in en op de wadbodem, maar ook met enkele typische kwelderplanten en hun bijzondere aanpassingen aan het leven in een zoute omgeving.

Dinsdag 19 oktober	20.00 uur
	Avondwandeling
Woensdag 20 oktober	20.30 uur
	Sterrenwandeling
Donderdag 21 oktober	10.00 uur
	Braakballen pluizen
Donderdag 21 oktober	17.00 uur
	Avondwad
Dinsdag 26 oktober	20.00 uur
	Avondwandeling
Woensdag 27 oktober	10.00 uur
	Braakballen pluizen
Woensdag 27 oktober	20.00 uur
	Sterrenwandeling
Zaterdag 30 oktober	20.00 uur
	Sterrenwandeling

Trekvogelwandeling
In september en oktober is de vogeltrek op volle toeren op Schiermonnikoog. Ga met ons mee de natuur in, op zoek naar herfstvogels. In de polder vertelt de boswachter waar die duizenden rotganzen en brandganzen eigenlijk vandaan komen en waarom ze zo graag op Schiermonnikoog bivakkeren. De wad-vlakte trekt met zijn miljoenen wormen, schelpen en garnalen massaal vogels aan. En zorg dat je de prachtige, maar onopvallende goudplevier niet over het hoofd ziet!

OERRR Wilde Buiten Dag op Schiermonnikoog

Klimmen, klauteren, sporen zoeken, vuur maken en marshmallows roosteren, slootje springen, camoufleren, op blote voeten lopen, eten uit de natuur sprokkelen....

Ben jij klaar om een boswachter van OERRR te worden? Ga op woensdag 20 oktober van 10.00 tot 13.00 uur de uitdaging aan met de boswachter van Natuurmonumenten. Kom samen met jouw vrienden en ouders naar deze superstoere dag bij de Berkenplas en leer alle skills die je nodig hebt om een echte boswachter te worden. Trek laarzen en oude kleren aan want boswachters van OERRR zijn niet bang om vies te worden.

Geef je gauw op via de website van Natuurmonumenten of aan de balie van Het Baken. En let op: als je je bij Het Baken opgeeft en meteen lid wordt van OERRR, mag je gratis meedoen aan de Wilde Buitendag en krijg je ook nog een hele leuke egelknuffel cadeau!

Naar het strand
Naar het strand is een doe-het-zelf-activiteit voor gezinnen, speciaal ontwikkeld tijdens de coronapandemie. Je struint met je eigen gezin over het strand en doet onderweg allerlei leuke opdrachten waardoor je spelenderwijs van alles ontdekt over de natuur. Je krijgt je eigen netje en met een mooie zoekkaart probeer je te achterhalen wat je hebt gevangen. Ook leer je van alles over eb en vloed en de wind én maak je je eigen kunstwerk!

Wist je dat...

er elk jaar meer dan 10.000 brandganzen op Schiermonnikoog overwinteren?

Informatiecentrum Het Baken

Begin bij Het Baken

In het nieuwe informatiecentrum staat het team van Natuurmonumenten en VVV met veel expertise en plezier voor je klaar. Het Baken is dé plek voor het boeken van (natuur-) excursies, activiteiten en accommodaties. Kom langs voor algemene informatie over Schiermonnikoog en bezoek de tentoonstelling waar je op interactieve wijze kennismakt met het Nationaal Park en de rijkdom van het Werelderfgoed Waddenzee.

SHOPPEN IN HET BAKEN

De zeven schatten van Schiermonnikoog

Speciaal voor gezinnen met kinderen is er De zeven schatten van Schiermonnikoog, een houten schatkistje met daarin een spannende speurtocht over het eiland. Op zeven plekken moet een ‘schat’ worden verzameld. Zo ontdek je spelerwijs van alles over de natuur in het Nationaal Park Schiermonnikoog. En als je schatkist vol is, krijg je als schatzoeker ook nog een klein aandenken bij Het Baken!

Paddenstoel

De herfsttijd is weer aangebroken en dus tijd om gezellig aan de keukentafel mooie herfststukjes te maken. Alleen of samen met je (klein)kinderen. Eerst een lange wandeling door het bos om dennenappels, kleine en grote takken en mooie herfstbladeren te rapen en dan daarna met een kop warme choco aan de knutsel. Met deze leuke paddenstoel (25 cm hoog) wordt jouw herfststuk gegarandeerd een succes.

50.000e bezoeker verwelkomd

Op woensdagmiddag 25 augustus om 16 uur wandelde eilandbewoner Gerad Sanou nietsvermoedend met zijn 2 kinderen Informatiecentrum Het Baken binnen. Gerad kwam ‘alleen maar even een pakketje brengen’; één van de diensten waarvoor gasten en bezoekers terecht kunnen bij Het Baken. De verrassing was dan ook groot, toen hij een mooie bos zonnebloemen en een cadeaupakket overhandigd kreeg, omdat hij de 50.000e bezoeker was.

MEDEWERKER IN DE KIJKER

Joke Eijer Coördinator VVV Schiermonnikoog

Joke Eijer kwam in 1995 als vakantiekracht naar Schiermonnikoog. Zij werkte de eerste zomer in De Schierse Pot aan de Middenstreek en dook daarna voor 20 jaar de horeca in, waarvan 5 jaar als zelfstandig ondernemster. De laatste 6 jaar is ze werkzaam voor de VVV. Ze begon destijds voor 2 dagen in de week als informatrice en heeft zich al gauw opgewerkt naar full time coördinator.

Ondertussen kwam ook de liefde op haar pad en leeft ze alweer geruime tijd met haar Koene, ook eens werkzaam op het eiland, maar nu werkzaam aan de wal. De verhuizing van het oude VVV-kantoor naar Informatiecentrum Het Baken en de hele aanloop ernaar toe heeft ze als een fantastisch proces ervaren. Joke en Mia Michels (Natuurmonumenten) zijn nu samen coördinator in Het Baken. “De verschillende werkgroepen waarin we met de verschillende partijen zaten, heeft ons echt op een heel leuke manier samengebracht.”

Joke zit nog boordevol ideeën en plannen. “Dat vind ik ook zo leuk van het huidige bestuur: Ze zijn enorm handson en verwelkomen al mijn ideeën en plannen met open armen. Zo heb ik afgelopen jaar o.a. het Lytje Minsken project en de Activiteitenbingo samen met voorzitter Marianne van Hall mogen verwezenlijken. Niet alleen ben ik trots dat deze beide projecten zo

Officiële opening

Op vrijdag 3 september jl. is Informatiecentrum Het Baken officieel geopend door o.a. kinderburgemeester Thijmen Bouwkamp. Door een rode meidoorn te planten voor het gebouw is de opening een feit. Door corona kon het niet groots gevierd worden, maar wat in het vat zit verzuurt niet. Wij bedanken nogmaals alle sponsors en partners die met ons samengewerkt hebben aan de totstandkoming van Informatiecentrum Het Baken.

Memospel

Zoek het mannetje en het vrouwtje bij elkaar van 25 vogelsoorten uit de hele wereld. Een leuke manier om de vogels uiteindelijk ook in de natuur te leren herkennen. Met de aankoop van dit spel ondersteun je het werk van de Vogelbescherming Nederland. Prachtige illustraties van Christine Berrie.

Informatiecentrum Het Baken Natuurmonumenten VVV Schiermonnikoog

Reeweg 9
0519-531233
hetbaken@natuurmonumenten.nl
info@vvvschiermonnikoog.nl
info@np-schiermonnikoog.nl

www.vvvschiermonnikoog.nl
www.natuurmonumenten.nl/schiermonnikoog
www.np-schiermonnikoog.nl

Openingstijden
maandag t/m zaterdag
09:00 – 17:00 uur
zondag 10:00 - 14:00 uur

Toegang
Gratis

Huisregels in verband met corona
Vanzelfsprekend houdt informatiecentrum Het Baken zich aan de richtlijnen van het RIVM. Het aantal mensen dat tegelijk naar binnen kan is beperkt, en we vragen iedereen om zich te houden aan de volgende huisregels:

- houd 1,5 meter afstand tot iedereen die niet bij je eigen gezin hoort
- houd rekening met het maximum aantal bezoekers dat in het gebouw aanwezig mag zijn
- desinfecteer je handen als je Het Baken binnenkomt
- betaal het liefst contactloos
- volg eventuele aanwijzingen van de medewerkers van Het Baken op

“Ik heb de leukste baan die er bestaat”

goed ontvangen worden, ook de prettige samenwerking met Marianne is heel fijn! Ook trots ben ik op het team. Er wordt veel van ze gevraagd, maar ze staan allemaal klaar voor de VVV en de collega's. Er is nu tijd om het team langzaam te gaan uitbreiden. Zo kunnen we vanuit het prachtige Baken Schiermonnikoog en de VVV nóg beter op de kaart zetten.”

In de volgende editie kun je op deze plek meer lezen over de medewerkers van Informatiecentrum Het Baken.

Stitches Schiermonnikoog

Al in 1986 behaalde Esther van Stokkum haar diploma voor de Modevakschool in Nijmegen. Ook volgde zij de opleiding tot ambachtelijk schoenmaker en lederwaren in Den Bosch. Zij heeft een duidelijke fascinatie en liefde voor het ambacht en het vakmanschap in zijn totaliteit. Dit vertaalt zich in haar werk en vooral in haar overtuigende en bewuste keuze van materiaalgebruik.

Herstel en hergebruik, ecologische teelt en herwaardering van materialen als hennep en wol zijn pijlers waarop Esther haar textielbedrijf Stitches heeft opgezet. Zo gebruikt zij bijvoorbeeld oude gordijnen in plaats van ongebleekt katoen voor moulage (het vormen van kleding om een lichaam of om een pop). Want wat veel mensen nog niet weten is dat katoen een van de meest vervuilen- de landbouwproducten ter wereld is. Dit vanwege het grote waterverbruik, pes-

ticiden, insecticiden en giftige stoffen die vaak worden ingezet. Om die reden gebruikt zij dan ook graag stoffen die tot stand zijn gekomen door eerlijke teelt.

Esther droomt ervan om iets groter te gaan wonen zodat ze meer ruimte heeft voor haar projecten. Vele eilanders en bezoekers hebben de weg naar Stitches al gevonden en zij heeft dan ook al een indrukwekkend aantal diensten geleverd. Variërend van wol reparatie (hier past ze de techniek van naaldviltten met merino wol toe), verstel- en maatwerk van kleding, meubelstoffering, regen- hoezen, mondkapjes, geborduurde handdoeken en feestvlaggetjes. Bij Informatiecentrum Het Baken liggen haar zakjes gevuld met Vlooiencruid. Uiteraard gemaakt van biologisch en ongebleekt katoen. En als het aan haar ligt volgen er nog veel meer producten! Denk aan (strand-) tassen, etuis, sleutel- hangers, kussenhoezen, schelpenzakjes, geborduurde zonnekleppen, bio gasten-

doekjes en meer. Houd ook de naam WolWeer in de gaten. Onder deze naam gaat Esther mooie wol producten ma-

ken. Je kunt Esther volgen op Facebook onder “Stitches Schiermonnikoog”.

MadeByMaud

Enigszins verstopt aan de Lange- streek (nummer 17b) tussen De Koffiekajuit en Kleur aan Zee zit het piepkleine koffiebarretje van Maud Klappe en Autger Soepboer. Made- byMaud heet het.

Alles in dit kleine barretje is leuk! De inrichting is met veel smaak, oog voor detail en efficiëntie tot stand gekomen. Alles wat een koffiebarretje nodig heeft is er. Een klein keukentje waar Maud de meest smakvolle taarten en brownies kan bakken, een vitrine om haar taarten te presenteren en zelfs een mooie oude kast vol met hebbedinge- tjes en Oudhollands servies om mee te nemen als souvenir. Er is veel gewerkt met tweedehands materiaal om een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk achter te laten. “Alles wat we meegeven is recyclebaar. Zo zijn de meeneembe- kertjes van gerecycled plastic.”

Je waant je even in een klein pittoresk mediterraan Italiaans koffiebarre- tje wanneer je binnenkomt en dat is precies de bedoeling! Terwijl Maud als een volleerde barista een heerlijke Flat White voor je klaarmaakt, kun jij de tijd nemen om te bepalen of je daar een puntje Red Velvet, Carrot Cake, Lemon Meringue of een Yellow Velvet bij zal nemen. Of ga je toch voor de Vegan cho- colate bliss balls of een brownie... Liever een broodje? Maud verwijst je dan graag naar haar burens van De Koffiekajuit. Nieuw in het assortiment zijn de flesjes Kombucha, lekker fris voor op een hete dag! Je kan bij Maud dus terecht voor heeeel fout lekker, gezond én ongezond. Er is coffee-to-go of je gaat buiten op haar ieniemienie terrasje genieten van dit verborgen pareltje midden in het dorp.

Lees meer op www.madebymaud-schiermonnikoog.nl

Christy Hagen - Parnassia, Events&Meer

Welkom op Schiermon- nikoog en welkom bij ‘Parnassia, Events&Meer’, een evenementen- bureau voor alles wat georgani- seerd kan worden op het mooiste plekje van Nederland.

Van aanzoek tot jubileumviering&Meer. Van bedrijfsfeesten tot familieweek- enden & Meer. Christy is Parnassia in 2014 begonnen, als weddingplanner. Parnassia, Events&Meer is gespe- cialiseerd in liefdevolle, intieme en ontspannen bruiloften op Schiermon- nikoog. Christy’s team werkt met veel

enthousiasme met jullie samen om er een geweldige dag en een prachtige herinnering van te maken. Niet op zoek naar de mooiste plek voor een bruiloft, maar wil je bijvoorbeeld met je collega’s of familie op pad? Parnassia biedt nu ook teambuildingactiviteiten, creatieve workshops, sportieve en mindfulness activiteiten&Meer, nog véél meer. Elk evenement, familieweekend of elke brui- loft is anders. Daarom gaan Christy en haar team voor maatwerk. Ze laten jullie graag zien wat er allemaal mogelijk is op het prachtige Schiermonnikoog! Lees meer op www.parnassia-events.nl

VERRUIM JE BLIK

EEN DAG COACHING OP SCHIERMONNIKOOG

VAAR TERUG MET NIEUWE INZICHTEN EN IDEEËN
OPGEFRIST - UITGEWAAID - STERKER

HENNO HOGERVORST
TEL. 06 245 00 485
INFO@VIPZONDERFRANJE.NL
WWW.VIPZONDERFRANJE.NL

VIP
zonder franje

Us Eilaun Taxi

Twisken rif en balg mooi us eeuwnderwooiz

Nieuw op het eilaun maar zeker geen vreemde,
Us Eilaun Taxi brengt je naar je huis weg van thuis!

Personen
vervoer

Bagage
vervoer

Groeps
vervoer

Aanhanger
vervoer

Rolstoel
vervoer

Trouw
vervoer

Reserveer alvast
uw rit met ons!

☎ 0519-531010

www.useilauntaxi.nl

Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

SCHIER LINNEN

linnenverhuur

gemakkelijk
online bestellen en betalen

voordelige linnen-
& vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.

Café It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

EXCURSIES

Zeehondentocht met De Vriendschap

We vertrekken vanaf veersteiger Schiermonnikoog en varen over Werelderfgoed Waddenzee. Aan boord vertellen wij over dit prachtige gebied. We nemen je mee naar een zeehondenbank waar we rustig drijvend deze grote zoogdieren observeren en daarvan genieten. Vervolgens varen we door naar de

Engelsmanplaat, waar we een plaatlanding maken zodat je met eigen voeten op de zeebodem kunt lopen. We brengen er ook even een bezoekje aan het beroemde, hoge vogelwachtershuisje. Na afloop kom je weer aan boord van De Vriendschap en varen wij terug naar Schiermonnikoog.

Natuurexcursies Paal 14

Thijs de Boer, strandjutter in hart en nieren en bovendien eigenaar van Schelpenmuseum Paal 14, heeft een aantal fantastische excursies waarvoor je je kunt aanmelden. Voor sommige excursies is een fiets nodig en/of een verrekijker, welke je bij de VVV kunt huren. Wanneer je met Thijs onderweg bent, leer je al gauw de geheime schat-

ten kennen die Schiermonnikoog voor je verborgen houdt.

Zijn aanbod bestaat uit de volgende excursies:

- Wadexcursie
- Leer het eiland fietsend kennen
- Vogels kijken voor beginners
- Jutten & schelpen zoeken

Aankomen en vertrekken

Ga met Jacqueline Mulder op stap en krijg zo een inkijkje in het wonen en werken op Schiermonnikoog. Ze neemt je mee naar een paar van haar favoriete plekjes en vertelt je over het dagelijks leven op een eiland. Ook deelt ze graag haar verhalen over haar soloreizen die ze sinds haar 48e maakt. Eind november komt ze weer terug van 2 maanden pelgrimeren van Lissabon naar Santiago de Compostella. Daarna neemt ze je graag weer mee!

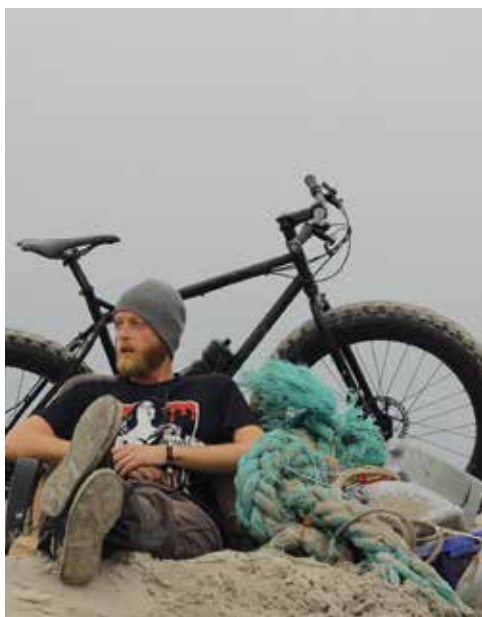

Coronamaatregelen

Vanzelfsprekend nemen we tijdens de excursies de richtlijnen van het RIVM in acht. Houd je daarom altijd aan de aanwijzingen van de gids.

Fatbike Tour

Creatief avonturier Erwin Zantinga neemt je op deze sportieve tocht mee langs de uitgestrekte natuur van het eiland. Deze tour maak je in de voetsporen van de voettocht die hij in 2018 heeft gemaakt, langs alle strandpalen van Schiermonnikoog (zie ook pagina 5). Jullie fietsen over graspaden in de duinen, over het uitgestrekte strand en nemen kleine paadjes in de kwelders. Onderweg vertelt Erwin spannende verhalen over zijn reis, maar ook over de natuur en cultuur van het eiland.

Cultuurhistorische Dorpswandeling

Leer Schiermonnikoog op ludieke wijze kennen tijdens de cultuurhistorische excursie. Onder leiding van eilandergids Arend Maris kom je van alles te weten over het heden en verleden van Schiermonnikoog. Hij kan prachtige verhalen vertellen over het eiland. In ongeveer 2 uur tijd wandel je onder begeleiding over us Lytje Pôle.

Wadlooptocht Banck

Een wadloopavontuur, dat begint op de dijk nabij de jachthaven. Bij de overgang van dijk naar duinen gaan we via de natuurlijke kwelders het wad op. Al gauw komen we bij de eerste prielen en een mossel/oesterbank. Een stukje slik mag natuurlijk niet ontbreken. Hier kunnen we gaan zwerven over het wad naar de vaargeul van de jachthaven. Met een beetje geluk kunnen we een zeehond spotten. Al naar gelang de weersomstandigheden kunnen we diep of ondiep door het water gaan om een geul over te steken. Even zwemmen in de vaargeul behoort ook tot de mogelijkheden.

Wist je dat...

je op pagina 23 de excursies in het Nationaal Park kunt vinden?

Scan QR-code voor totaaloverzicht

Alle onze excursies zijn te boeken/reserveren aan de balie en via [vvvschiermonnikoog.nl](https://www.vvvschiermonnikoog.nl)

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- └ glasbewassing
- └ schoonmaak
- └ huismeester
- └ hogedrukreiniging
- └ groenvoorziening
- └ vloeronderhoud
- └ sneeuwruimen

Familierestaurant Het Wantij

📍 Langestreek 11
Schiermonnikoog
☎ 0519 531 526
✉ info@hetwantij.nl
📘 /hetwantijschiermonnikoog
📷 @hetwantij

*Waar verschillende
stromen samen komen!*

www.hetwantij.nl

Open Atelier
KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam
maken en verkopen we kunst,
bieden we handgemaakte producten
van andere makers aan
en geven we workshops.
Voor de creatievelingen, die liever
zelf aan de slag gaan,
zijn er bij KunstFaam ook diverse
schilders- en tekenmaterialen
te verkrijgen.

Kunstfaam

Badweg5 - www.kunstfaam.nl - 0615377415

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze
dertien prachtige
vakantiehuisjes
op schiermonnikoog

🏠 WADDENRUST

🌐 www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl

✉ info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl

☎ 06-30066518 of 06-11205200

Vrouwe Jakoba

SCHIERMONNIKOOG

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

MUSEA

Rariteitenkabinet Gribus

In de receptie van It Aude Kolonyhûs aan de Badweg vind je de Gribusman-netjes die de afgelopen jaren op allerlei festivals in oude caravans hebben rondgereisd. Ook kom je hier een draak op sterk water tegen. Deze is ooit door Martin Roemers, zoon van de vuurtorenwachter, vlakbij de vuurtoren gevonden. Verder vind je hier de oude typemachine van Graaf von Bernstorff,

geschonken door Auke Talsma, de kapiteinspet van Klaas Visser, blikseminslag, rariteiten van Stones fan en eilandgek Boudewijn Buch, de aorta van een potvis, de hele walvisvangst op de Willem Barentsz levendig in beeld gebracht en nog veel meer. Kom je verwonderen en verbazen!

www.itaudekolonyhus.nl

Cultuurhistorisch museum

Vol enthousiasme had de Cultuur Historische Vereniging 't Heer en Feer in 2020 een expositie ingericht en geopend in het pand aan Nieuwestreek 7, toen de corona-epidemie roet in het eten gooide. Slechts een handjevol mensen heeft er een bezoek kunnen brengen, voordat de deur noodgedwongen dichtging. Inmiddels is de vereniging verhuisd naar

Nieuwestreek 1. In de expositie aldaar zijn thema's uit die van 2020 meegenomen. Het gaat om aansprekende onderwerpen uit de eilander historie, zoals bijv. de zeevaart. In 'Museum in coronatijd' van Harry Alers, een uitgave van 't Heer en Feer, kun je toch de complete expositie volgen zoals die in 2020 was ingericht.

Openingstijden

Scan de QR-code voor actuele museum informatie i.v.m. coronamaatregelen.

Schelpenmuseum PAAL14

Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14, hier kun je schatten uit verschillende wereldzeeën als schelpen, barnsteen, botten, scheepswrakken en nog veel meer bewonderen. Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlinders en paddenstoelen van Schiermonnikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout. Nieuwgierig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Bunkermuseum Schlei

Dit museum is gevestigd in de See-burgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vanuit deze bunker de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden. Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei en staat rechts voor de fietsenstalling aan het eind van de Prins Bernhardweg. Hierin

o.a. een aggregaat dat er in de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Bunkermuseum Schlei heeft verschillende voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog tentoongesteld in de theetuin van Hotel van der Werff, direct achter muziekkoepeel het Beukenootje. Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog.

Meer informatie: info@bunkermuseumschlei.nl of bel 0519-531701

KAMERMUZIEKFESTIVAL

3 OKTOBER

Lezing Johann Sebastian Bach

Bert Natters enthousiasme voor Bach resulteerde in een boek, genaamd Gold-berg, een podcastserie, genaamd Bach tot op het bot én een uitnodiging bij Po-dium Witteman, waarin Natter vertelde

over de mystiek rond Bach zijn dood. Wat is er met zijn lichaam gebeurd? Ligt hij wel echt in dat veelbezochte graf in de Thomaskerk in Leipzig?

Meer info op www.schiermonnikoogfestival.nl

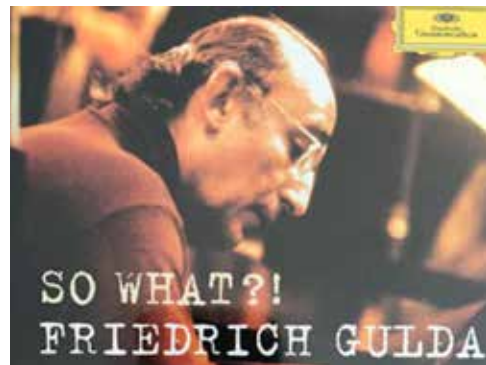

5 OKTOBER

Documentaire: The Disciple

Sharad Nerulkar heeft zijn leven gewijd aan één doel: het zingen van Indiase klassieke muziek. Met toewijding en discipline volgt hij de tradities van de oude meesters, zijn guru en zijn vader. Maar door de jaren heen begint Sharad zich af te vragen of het wel mogelijk is om de perfectie te behalen waarnaar hij streeft.

Meer info op www.schiermonnikoogfestival.nl.

6 OKTOBER

Documentaire: So What? Friedrich Gulda

Met origineel beeld- en geluidsmateriaal uit de archieven maakt Benedict Mirow met deze documentaire een eerbetoon aan de laatste jaren van de legenda-rische pianist en 'enfant terrible' van de klassieke muziek, Friedrich Gulda. Zowel geroemd om zijn klassiek spel als om zijn aandeel in de jazz en avant-garde, leert u Gulda kennen als man en artiest.

Meer info op www.schiermonnikoogfestival.nl.

Midwinterfestival 2021

Houd dinsdag 28 december vrij in je agenda!

www.schiermonnikoogmidwinter.nl

Film by the Sea - Schiermonnikoog

Save the dates: 21 t/m 23 januari 2022

www.vvvschiermonnikoog.nl/filmfestival

24 SEPTEMBER T/M 30 OKTOBER

Overzichtstentoonstelling Stella van Acker

In het voormalige Bezoekerscentrum aan de Torenstreek kun je het werk van 45 jaar schilderen op Schiermonnikoog, door Stella van Acker bezichtigen. Stella over haar eigen tentoonstelling: "Op de tentoonstelling zijn mijn zelfportretten te zien, die ik voor mijn gevoel teken voor de gemeenschap, door het aanraken van mijn diepste menselijke gevoelens. Die gevoelens gaan ook over klimaatverandering. Er is een aantal portretten van mijn lief te zien, omdat hij zo'n mooi hoofd heeft, een aantal schilderijen uit de serie van die Winterreise en dierentekeningen. Er zullen vooral schilderijen hangen die ik in de natuur van Schiermonnikoog heb gemaakt. Door mijn ontroering over de schoonheid kan ik tonen dat er een

verbondenheid is tussen de mens en de natuur. Ook hangen er een paar werken die gemaakt zijn bij muziek van Schubert. Het resultaat is minder belangrijk, want mijn bloemen op het schilderij zullen nooit geuren en bloeien, maar elk bloemblad zal verwijzen naar het hart van de bloem. Bij het schilderen van de zee zijn er soms van die momenten waarin je wat R.M. Rilke noemt 'den Weltinnenraum' kan aanraken. Daar in die innerlijke wereld hoor ik de zee. Op die momenten zal ik altijd blijven wachten en denk ik aan de regel uit een gedicht van Ida Gerhardt. 'Gij hebt mijn blad beschreven met wolken, water, wind en licht.'"

Voor meer informatie zie website www.stellavanacker.nl

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/ SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. +31 6-20632378

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460

www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256

www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075

www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373

www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570

www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526

www.smakelijkschier.nl

Hotel, wijnbar & bistro De4dames

Langestreek 9, tel. 0519 531133

www.de4dames.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218

www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050

www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203

www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Brakzand

Langestreek 66, tel. 06-13257673

www.brakzand.nl

Havenpaviljoen Wad Anderz

Reeweg 27, tel. . +31 519-700205

www.wadanderz.nl

Atelier Touch of Heaven

Wij geloven dat de hemel de aarde kan aanraken. Dit reflecteert zich o.a. in blijde, kleurrijke en letterlijk schitterende creaties die in het atelier worden vervaardigd. Elk met de hand vervaardigd stuk heeft een eigen verhaal. Wij houden van recycling en natuurlijke materialen, daarom vindt u in ons atelier ook een kleine selectie brocante items en kettingen van natuursteen (barnsteen, zoetwaterparels, etc.).

www.touch-of-heaven.nl

Galerie Stella van Acker

Al 40 jaar loopt Stella van Acker haast elke dag richting Paal 10 om inspiratie op te doen voor haar schilderijen; in de zomer maar ook op de prachtige winterdagen. Stella studeerde aan Academie Minerva in Groningen (1978-1983) met als belangrijkste docenten: Piet Pijn, Matthijs Röling en Ralph Prins. Zij heeft in binnen- en buitenland aan diverse solo en groepsexposities meegewerkt.

www.stellavanacker.nl - Middenstreek tussen nummer 21 en 23

Kunstfaam

Open Atelier Kunstfaam laat in de sfeer van een gezellige woonkamer kunst zien waaronder werk van eilander en eigenares Klasiena Soepboer (1989). Hoewel de natuur haar grootste inspiratiebron is, draait haar recentere werk om de zoektocht naar identiteit. “Wanneer je dicht naast de natuur opgroeit leer je dat je als mens nietig bent”. Kunstfaam verkoopt materialen om zelf creatief mee aan de slag te gaan. Van schilderdoeken tot aquarel- en acrylverf.

www.klasiena.nl - Badweg 5

Atelier Romy

Een klein maar o zo fijn atelier, waar geschilderd en geëxposeerd wordt. Een plek waar de bruidsparen komen kennismaken voor bruidsfotografie, waar het verrassende gejutte hout een tweede leven krijgt en waar leuke nautische woonaccessoires zijn om van je huis een thuis te maken!

www.atelierromy.nl - Langestreek 7

Pottenbakkerij Hjirre

Bij Pottenbakkerij Hjirre is keramiek te zien en te koop waarbij de maker zich heeft laten inspireren door het eiland. Monniken, eilander huisjes, schelpen en ander natuur gerelateerde keramiek wordt door pottenbakster Aleida Blom ter plekke gemaakt.

Middenstreek naast nummer 27

Expositie Radar op Schiermonnikoog

In de strijd tegen de Geallieerde bommenwerpers bouwde de Duitse bezetter al snel verschillende radarstellingen in Nederland. In maart 1941 werd op Schiermonnikoog begonnen met de bouw van radarstelling Schlei en in juli van dat jaar werd de eerste succesvolle test gehouden in de Seeburgbunker. Daarin is nu het Bunkermuseum Schlei gevestigd. In het Bunkermuseum

Kunstvereniging SJain

In 2016 is SJain opgericht door 6 leden die allen in en met kunst op Schiermonnikoog werkzaam zijn of waren: Aleida Blom, Coba Hart-hoorn, Garda Meerdink, Klasiena Soepboer, Klaske Noordenbos en Romy Dam. Een gouden greep voor een goede samenwerking. In 2021 is Ilja Zonneveld als lid van de vereniging toegetreden. Tot nu toe hebben ze samen met veel plezier de volgende projecten georganiseerd: Het kunstdoosje in 2017 - 2020; Zeekunsthof 2018;

De proef de kunst bordjes van het Midwinterfestival 2018; Project Plastic soep in 2019 en Kunstroute 'Het losse land' 2021

Schier
monnik
oog
shop.nl

Schierboeken | Schiertruien | Eilandkado's | Souvenirs

Specialist van de Wadden

REACTIEF
BUITENSPORT SCHIERMONNIKOOG

Dé locatie voor Buiten- & Watersport op Schier!

WAT DOE JIJ VANDAAG?

Bij ons op het strand heb je de hele dag vermaak! Denk bijvoorbeeld aan:

- Blokarten | Boogschieten | SUP'en
- Powerkiten | Kajakken en raften |
- Bodyboarden | Kite-buggyen | Wind-surfen | Laserzeilen | Strandgolven

Meer weten? Kijk op onze website
www.reactief-buitensport.nl

Even bellen? **+31621945871**

KITESURFEN SCHIERMONNIKOOG

ALTIJD AL WILLEN KITESURFEN? DIT IS JOUW KANS!

Onze enthousiaste instructeurs leren je in een logische opbouw alles wat je moet weten om zelf te kunnen kiten. Maak van jouw vakantie een uniek avontuur!

Tijdens jouw verblijf op Schier hebben wij het volgende voor je klaar staan: ✈

- Lespakketten van 9, 12 of 15 uren
- Zelf online je les inplannen
- Gloednieuw materiaal inbegrepen
- Opslag voor jouw eigen materiaal

Boek gelijk je cursus op onze website:
www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

**Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand**

**drink & eethuis
de Berkenplas**

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

Atelier Langestreek 7
schierhout lampen, foto's
en olieverf **schilderijen**

fotografie
trouwreportage
familie gezin shoot
landschap
interieur en
website

verhuur appartementen
paal 7 en studio 7
op Langestreek 7

06-47603896
www.atelierromy.nl

telier Romy

romydam@knid.nl

**Wad
anderz**

**DAAR BELEEF
JE WAD!**

Havenpaviljoen

Havenpaviljoen Wad Anderz [Waddenhaven] | Reeweg 25 | 9166 PW Schiermonnikoog
www.wadanderz.nl | 0519-700205

HISTORIE

Cultuurhistorische Vereniging

't Heer en Feer verzamelt, registreert en informeert over het eiland erfgoed. Zij doet dit d.m.v. exposities, lezingen, drukwerken en filmmateriaal. De vereniging is gevestigd in het pand aan de Nieuwestreek 1.

De realisatie van deze dienstwoning voor de hoofdonderwijzer van het eiland stamt uit de tijd van Koning Willem III, die in 1876 ervoor gezorgd heeft dat de woning en lagere school zonder kosten voor de gemeente Schiermonnikoog zijn gerealiseerd. Het huis werd bijna 60 jaar lang bewoond door 'meester' Henk Koning en zijn vrouw An-

nie. In de volksmond staat de woning bekend als het Koningshuis. Nu is het de ontmoetingsplek voor eilanders en is er het atelier van de eilander schilderclub De Kwast gevestigd. Ook biedt het huis onderdak aan de Cultuurhistorische Vereniging 't Heer en Feer. Eenieder met belangstelling voor het eiland erfgoed kan aan de Nieuwestreek 1 terecht voor exposities en films over het eiland. Ook het archief van 't Heer en Feer heeft hier een plek gekregen. Met deze nieuwe bestemming staat het Koningshuis nu niet alleen centraal in het dorp, maar ook midden in de eilander samenleving.

Filmarchief

Al bijna vijftig films uit de rijke historie van Schiermonnikoog bevat het archief van 't Heer en Feer.

Deze zijn te bekijken tijdens openingsuren van het Koningshuis, maar het kan ook thuis. Kijk daarvoor in de webwinkel. Een voorbeeld: 'De Walvisvaart met de Willem Barendsz' uit 1957, door Harmen Jansma en Dick Kool. Tussen 1946 en 1964 heeft de NMW (Nederlandsche Maatschappij voor de Walvischvaart) met het walvisfabriekschip Willem Barendsz en een vloot vangschepen (jagers) achttien expedities rond Antarctica uitgevoerd. Aan boord waren veel Schiermonnikogers.

Misstap van een veldwachter

De loopbaan van Douwe Minnema, veldwachter te Schiermonnikoog, vond een abrupt einde in april 1933.

Hij was daar zelf debet aan. Robbenjagers ontvingen een premie voor hun vangsten. Minnema schreef de kwitanties uit. Hij werkte mee aan een fraude waardoor twee robbenjagers zo'n tweeduizend gulden onrechtmatig opstreken. Zijn mooie uniform en sabel kon hij toen inleveren. De sabel is opgenomen in de collectie van 't Heer en Feer.

Soms wint de zee

In de tachtiger jaren van de 19e eeuw werd aan de noordzijde een boulevard aangelegd, een aantal villa's gebouwd en last but not least een imposant badhotel.

Dit alles om het toerisme te stimuleren. Het hotel werd geopend op 10 juli 1887 en leek een mooie toekomst tegemoet te gaan. Maar het liep anders. Vanaf begin 20ste eeuw kreeg de noordwestzijde van het eiland te maken met ernstige duin-

afslag. In januari 1913 sloeg een deel van de boulevard weg. In 1917 werden twee villa's noodgedwongen afgebroken en landinwaarts herbouwd. Al in 1921 moest dat proces herhaald worden. Het badhotel was onmogelijk te verplaatsen. In september 1923 hing de noordwestkant van het pand al over het duin, niet lang daarna stortte dat deel in zee. Meer weten over dit badhotel? Lees dan het themanummer 2008 van 't Heer en Feer, 'Van Badhotel tot Strandhotel'.

Groene dijk

Kom je te voet of per fiets van de veerboot, dan loopt de mooiste route naar het dorp over de dijk langs het wad. Mr J.E. Banck gaf als eigenaar van het eiland in 1860 opdracht tot de aanleg ervan.

In februari 1962 brak de dijk tijdens een storm door en liep de achterliggende polder onder water. Tijdens het herstel werd aan beide zijden een laag emulsie-asfaltbeton aangebracht. Dat betekende

versterking, maar fraai oogde dat lange zwartgrijze lint niet. Eilanders treurden om hun groene dijk. Eigenlijk een geluk dat het asfalt eind zeventiger jaren van de vorige eeuw niet meer bleek te voldoen. Het was Ir. S. P de Boer van Rijkswaterstaat die zich inzette voor herstel van de groene dijk. En zo geschiedde. Liggend in het gras tegen het talud, uitkijkend over het wad, mogen we wel een moment in dank aan deze ingenieur denken.

Cultuur Historische Vereniging
't Heer en Feer
Schiermonnikoog

'T Heer en Feer
www.theerenfeer.nl

HULPDIENTEN OP SCHIERMONNIKOOG

KNRM

35 Vrijwilligers en 1 beroepsschipper waken over de wateren rondom het eiland. De reddingboten Koning Willem I, Edzard Jacob en de speciale truck zijn 24 uur per dag paraat.

www.knrm.nl/schiermonnikoog. Ook te volgen via Facebook en Twitter. Veerweg 5, tel. 06-51541970

Politie

Het team op Schiermonnikoog heeft naast de opsporings- en handhavingstaak van de politie ook een hulpverleningstaak bij rampen en ongevallen.

Voorstreek 28 tel. 0900-8844

Op de hoogte blijven? Volg de politie op face- book.com/politieschiermonnikoog.

GGB de Wadden

Het team van de Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB) bestaat uit 10 personen, inclusief chauffeurs, en volgt maandelijks trainingen, gegeven door iemand van het RAV. Daarnaast is er 1 of 2 keer per jaar een multidisciplinaire oefening samen met ambulance, brandweer en het ondersteuningspeloton van de brandweer.

Ambulance

De ambulancezorg beschikt over een continue bemande ambulance plus een reserveambulance. Wanneer iemand met spoed naar het ziekenhuis moet, kan dit met de reddingboot of met een helikopter. De keuze welk soort vervoer een patiënt krijgt, is afhankelijk van de urgentie, beschikbaarheid en ook de weersomstandigheden.

Brandweer

De brandweer op Schiermonnikoog heeft zijn modern uitgeruste kazerne aan de Knuppeldam 8. Het brandweerteam heeft drie voertuigen en bestaat uit veertien vrijwilligers.

Ook heeft Schiermonnikoog een ondersteuningspeloton, bestaande uit vijftien vrijwilligers. Voor brandbestrijding op de Waddenzee wordt samengewerkt met de KNRM.

Eerste hulp bij zieke zeezoogdieren en vogels

Met klem wordt geadviseerd zieke dieren en vogels wegens gevaar voor ziektes niet zelf te vangen.

Voor zeezoogdieren en vogels kun je bellen naar Coördinator Theun Talsma, +31(0)6-10761812 of Rutger Talsma +31(0)6-53356521. B.g.g. zeezoogdieren: Zeehondencentrum Pieterburen +31(0)595-526526 en b.g.g. vogels: vertegenwoordigers NVWS Andries van Guldener +31(0)6-40561342 of Marcel Fennis +31(0)6-51130302. Dit laatste nummer kun je ook bellen bij het aantreffen van moederloze kittens.

Informatie over preventie tekenbeten

Als je je in de natuur begeeft, loop je risico teken op te lopen. Ook hond en kat kunnen ze mee in huis brengen. Dus wees voorzichtig en controleer jezelf en je kinderen b.v. onder de douche op ‘kleine zwarte spinnetjes’.

Heb je een tekenbeet, dan zwelt het achterlijf van de teek op. Als je hem binnen 24 uur goed verwijdt met een tekenpincet of tekenpas, is er geen probleem.

Raadpleeg je huisarts bij een rode verkleuring van de huid ter grootte van een 2 euromunt.

Vogelgriep

Door vogelgriep kunnen er dode vogels op het strand, langs de waddendijk, in sloten, etc., liggen. Raak deze vogels niet aan en jaag grote groepen vogels niet op. Laat je hond ook aangelijnd op het strand en langs de waddendijk, zodat deze niet in aanraking komt met de vogels. Dagelijks worden het strand en de waddendijk gecontroleerd op dode vogels. Dode vogels op het strand, langs de dijk e.d. hoeven niet te worden gemeld.

Meer informatie en vragen, kijk op www.veiligheidsregiofryslan.nl/vogelgriep

ETEN & DRINKEN

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940

www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijssalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261

www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687

www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743

www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel Om de Noord

Badweg 117, tel. +31 (0)519-700200

www.hotelomdenoord.nl

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2 , tel. 0519-531397

www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsenverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6

tel. 0519-531104 / 06-23354618

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsenverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32

tel. 0519-531636

www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda

Reddingsweg 38

tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Speluitleen

Langestreek Om de Noord 34

tel. 0519-531016 / 06-29398251

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Langestreek Om de Noord 34

tel. 0519-531016 / 06-52608105

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892

www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892

www.schierglas.nl

ACTIVITEITENSTRAND

AtelierSchier

www.atelieschier.com

By Chris op Schier

www.bychrisopschier.nl

Kiteminded

www.kiteminded.com

en te vinden op Facebook en Instagram

SurfClub Schiermonnikoog

omerutger@gmail.com

Yoga aan Zee

www.yogaopschiermonnikoog.nl

Kitesurfen Schiermonnikoog

www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

Reactief

www.reactief-buitsport.nl

Poot Augustinuskraab

Op 14 juli vond Marieke Florissen uit Leek deze stekelige, grote krabbenpoot. De poot is afkomstig van een Augustinuskraab. Deze soort is langs onze kust een zeer zeldzame verschijning en alleen in 2006 zijn er hier enkele losse loop-poten gevonden. De soort leeft met name in de noordelijke wateren van de Atlantische Oceaan en komt zuidwaarts voor tot het noorden van Denemarken en langs de kusten van Schotland, maar ook bij IJsland en langs de Noord-Amerikaanse kust. Van deze soort werd op 8 maart een geheel dier gevonden. Al is het alleen een poot: een zeer zeldzame vondst!

Wist je dat...

als je langer naar de sterren kijkt ze allemaal om de poolster heen lijken te draaien?

NAAR HET STRAND

Strandjutten

De herfst- en wintermaanden staan op de eilanden bekend als de periode waarin de meeste stormen langskomen. Zo'n storm zorgt dan dat het strand soms helemaal onder de woeste golven verdwijnt! In Schelpenmuseum Paal 14 zijn bijzondere strandvondsten te zien die de zee na een storm op het strand van Schiermonnikoog achterliet. Hieronder een paar strandvondsten van afgelopen zomer. Krijg je ook al zin om met gebogen hoofd langs de vloedlijn te lopen? Meer strandvondsten vind je op www.schelpenmuseum.nl

Bot van een mens

Op 22 januari van dit jaar vond Casper Meinders uit Pieterburen dit langwerpige bot op het strand bij paal 14. Navraag bij Naturalis leerde dat het om een menselijk scheenbeen gaat. Het Nederlands Forensisch Instituut deed onderzoek naar de ouderdom van het bot en stelde vast dat het bot uit de periode tussen ca. 393 en ca. 181 vóór Christus

komt. De tijd dat het Waddengebied en de eilanden zich nog aan het vormen waren en er langs de Waddenkust zich steeds meer stammen (o.a. Germaanse stammen, waaronder de Friezen) vestigden. Voor meer bijzondere strandvondsten en foto's van het Waddengebied rond Schiermonnikoog, volg Casper Meinders via Instagram @Wadranger.

Plotseling massale stranding van bruinvissen

Op het Noordzeestrand zijn sinds donderdag 26 augustus in 1 week tijd zevenentwintig dode bruinvissen aangespoeld. "Tijdens een toezichtronde op het strand zagen we de eerste bruinvissen zomaar uit de zee rollen.

We wisten meteen dat het niet normaal was en hebben contact opgenomen met stichting SOS Dolfijn", vertelt boswachter Cynthia Borrás. Om het bijzondere van de huidige bruinvisstranding in historisch perspectief te plaatsen...Er zijn nu in een lang weekend in augustus al meer bruinvissen aangespoeld dan in het recordjaar 2011, toen er zesentwintig aanspoelden.

Het gaat voornamelijk om volwassen bruinvissen tussen de 1.40 m en 1.70 m. De dieren spoelen dood aan en verkeren in staat van ontbinding. Waarschijnlijk liggen de dieren al langer in zee te dobberen en zijn ze

door de harde wind naar het strand van Schiermonnikoog gedreven. Ook op de andere Waddeneilanden zijn er tientallen strandingen van bruinvissen gemeld.

Oorzaak wordt onderzocht

Dat zoveel dieren tegelijkertijd aanspoelen is uitzonderlijk, zegt de boswachter. "Ik woon al 15 jaar op Schiermonnikoog, maar dit heb ik nog nooit meegemaakt. Je komt wel eens een dode zeehond of een dode bruinvis tegen op het strand, maar zoveel dieren tegelijk is apart en zorgelijk." Over de oorzaak wordt veel gespeculeerd. De strandingen kunnen natuurlijk wijzen op een epidemie bij de bruinvissen. Maar ook activiteiten in de Waddenzee kunnen een rol spelen. Momenteel wordt er noord van de Wadden een windmolenpark aangelegd en is er onlangs een internationale zeemijnen opruimactie van de marine gestart. Dergelijke activiteiten kunnen een nadelig effect hebben op het leven van bruinvissen.

Gedoornde hartschelp

Timo Meijer en Marit Landman uit Nijmegen vonden op 16 juli dit prachtige doublet van de gedoornde hartschelp in de vloedlijn tussen paal 13 en 14. Oude, verkleurde, losse kleppen zijn niet zeldzaam, maar een vers doublet zoals dit is een zeer zeldzame vondst. De laatste jaren wordt deze soort wel iets vaker gevonden dan vroeger.

Meer onderzoek nodig

Op Schiermonnikoog werken de boswachters van Natuurmonumenten nauw samen met stichting SOS Dolfijn. De aangespoelde bruinvissen worden gemarkeerd, gemeten en gefotografeerd. De locaties waar de bruinvissen zijn aangespoeld zijn doorgegeven aan SOS Dolfijn. Op de Waddeneilanden is inmiddels een aantal bruinvissen opgehaald door de WaddenUnit. Ook op Schiermonnikoog heeft de gemeente een aantal dieren op transport gezet richting Universiteit Utrecht. Daar worden de bruinvissen verder onderzocht. Onderzoekers kijken naar de gezondheidsstatus en naar de maaginhoud van de dieren. Op deze manier kunnen ze snel een aantal oorzaken uitsluiten. Kijk voor de actuele status ook op www.natuurmonumenten.nl

WELLNESS & GEZONDHEID

Massing Massage

tel. 06-12952887

Pedicure/manicure

tel. 06-30962569

Begin maar coach & organiser

tel. 06-40770269

Vip zonder franje

tel. 06-24500485

Zelfpluktuin

tel. +31(0)6 57967397

Lekker iete!

Havenpaviljoen Wad Anderz werkt graag met eerlijke producten. Hoe logisch is het dan ook dat Wad Anderz graag samenwerkt met de Pluktuin. Lokaal, duurzaam, biologisch en fantastische producten met smaak! Wad Anderz verwerkt onder andere graag

de oesterzwammen die groeien op hun eigen restproduct van koffie! Wad Anderz geeft hieronder één van haar geheime recepten prijs. Om zelf thuis te maken of om te proeven in het restaurant.

Citroenpasta met oesterzwammen en courgette (4 personen)

Ingrediënten

- 300 gram spaghetti
- 2 citroenen
- 1 grote ui in fijne blokjes
- 100 gram geraspte Parmezaanse kaas
- 2 tenen geperste knoflook
- 1 courgette
- 250 gram oesterzwammen
- 250 gram mascarpone
- 100 gram (kook)room
- 1/2 groentebouillon blokje
- zout en peper
- olijfolie

Voorbereiding

Breng een pan met ruim water en zout aan de kook. Kook de spaghetti 'al dente' gaar en spoel af met koud water. Hussel de pasta met wat olijfolie en zet apart voor later. Snij de oesterzwammen in grove stukken en de courgette in de lengte in vier kwarten en snij hier plakjes van een halve centimeter van. Fruit de blokjes ui aan in een flinke scheut olijfolie. Voeg de oesterzwammen en courgette toe zodra de ui glazig is. Bak even aan totdat de courgette en oesterzwammen hun vocht verliezen en voeg vervolgens de knoflook toe. Roer even door en voeg de mascarpone toe en roer deze glad op middelhoog vuur. Rasp met een fijne rasp de schil van twee citroenen (zonder het wit) en voeg samen met het sap toe. Voeg 80 gram Parmezaanse kaas toe aan de saus en bewaar de rest voor garnering.

Voeg het halve groentebouillonblokje toe en breng de saus op smaak met peper en zout. Schep de spaghetti door de saus en serveer op een bord. Maak het gerecht af met wat van de overgebleven Parmezaanse kaas en een blaadje basilicum en lekker iete maar!

Serveertip

Gebruik voor de kleur wat gepofte cherrytomaatjes of tomatenblokjes en vers gehakte peterselie. Eet je liever plantaardig? Vervang dan je mascarpone en kookroom door sojaroombroom en gebruik plantaardige Parmezaanse kaas.

Wijntip van de sommelier

Paparuda Pinot Noir 2019 van Cramele Recas uit Roemenië. Te serveren op 10 °C. Dit is de perfecte wijn om (licht) gekoeld te drinken en vormt een mooie smaaksensatie bij dit pastagerecht.

Wintertijd / Sprookjestijd

Voor de openhaard in haar sfeervolle huis aan de Badweg kun je de sprookjes van verhalenvertelster Susanne Ulke echt beleven.

Laat je betoveren en meevoeren op een avontuurlijke reis met de koning die zijn vogel kwijtraakt, een zon die niet meer schijnen wil, de eenzame potvis en het geheim van de zeemeermin. Een beleving voor iedereen van 4-99 jaar. Als je wilt, mag je zelf meedoen met de harp, sansula of ocean drum.

Reserveren via www.vvvschiermonnikoog.nl

ONTSPANNING

Vip zonder franje

Ga samen met Henno Hogervorst, een ervaren klimmer, redder en buitenjongen, in het rustige ritme en de gezonde lucht van het eiland op zoek naar antwoorden op jouw uitdagingen, dromen en vragen.

Kijk voor meer info op www.vipzonderfranje.nl

Yoga op Schiermonnikoog

Yoga in de pure natuur van Schiermonnikoog, dat is Yoga op Schiermonnikoog. Samen met Natuurmonumenten zoekt Josine de mooiste plekjes in de natuur om de yoga tot een bijzondere ervaring te maken.

Meer weten? www.yogaopschiermonnikoog.nl

Wandelcoach

Onder de naam 'Begin maar' biedt Jacqueline Mulder individuele (executive) coaching aan. Wandelcoaching behoort tot de mogelijkheden, omdat de natuur helend en verhelderend werkt.

Meer weten? Kijk op www.beginmaar.nl en bel voor een afspraak.

Wist je dat...

Natuurmonumenten grote grazers inzet bij het beheer van het Nationaal Park?

GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG

Gemeentehuis en gemeenteraad

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Nadat het later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam ‘het Witte Huis’. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers. In 2006 kwam er een nieuwe kantoorvleugel, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden.

Activiteitenstrand

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegelaars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat u ruim afstand houdt van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen). Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk strand is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen. Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegelaars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Drones

Op Schiermonnikoog hebben we liever niet dat je met een drone vliegt. Drones passen niet in het natuurgebied en zij verstoren de rust die wij en onze gasten waarderen. Daarom is het op veel plaatsen niet toegestaan om met een drone te vliegen.

Paardrijden

Voor ruiters en menners is de folder ‘Paardrijden op Schiermonnikoog’ beschikbaar met daarin routes en afspraken.

Vóór 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd. De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van de drie plaatselijke partijen: Samen voor Schiermonnikoog, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernhardweg.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer. Hier kunt u groente- en fruitafval, kunststoffen, drankenkartons en metalen in deponeren. Afvalinzamelaar Omrin scheidt dit afval achteraf. De vuilcontainers opent u met een speciale sleutelhanger. Glas kunt u op meerdere plekken kwijt in glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Bij de inzamelbak in de supermarkt kunt u kleding, batterijen, spaarlampen e.d. kwijt. Helpt u mee Schiermonnikoog schoon te houden?

Algemeen

Meer informatie over de verschillende onderwerpen op deze pagina en meer vind je op onze website www.schiermonnikoog.nl.

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Willen jullie trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Beleef hier een onvergetelijke huwelijksdag op een van de breedste stranden van Europa of op een van de andere sfeervolle trouwlocaties. Trouw (overleg de mogelijkheden) op de plek die jullie wensen. Voordat jullie trouwen moeten er een aantal formele zaken worden geregeld. De gemeente Schiermonnikoog is je hierbij graag van dienst.

Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij zoveel mogelijk informatie om jullie voor te bereiden op jullie huwelijk.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet waar u uw hond onaangeliend kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven (roze lijn op de kaart). Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn. In de Banckspolder graag uw hond aangeliend houden in de periode van 1 maart tot 1 juli. Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de

hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen. Dit geldt voor de hele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom. Op diverse plekken in het dorpen staan Depodogs met gratis opruimzakjes. De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Ga naar de Publieksbalie van het gemeentehuis voor meer informatie en/of het aanmelden van een gevonden of verloren voorwerp.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen uitsluitend na telefonische afspraak geopend van 08:30 tot 12:00 uur.

KERK & RELIGIE

De Sint Egbert Kapel

Het meest noordelijke kerkje van Nederland staat aan de Badweg. Ruim 100 jaar staat de kapel hier al. In het midden van de vorige eeuw was het de kapel die hoorde bij het koloniehuis ernaast.

Uit die periode stammen ook de kruiswegstaties, kleine panelen die het lijdensverhaal van Jezus afbeelden. Ze zijn gemaakt door Zr Martina OCD in de Karmel in Drachten. Bijzonder vanwege de afbeelding van kinderen op elk van de 14 paneeltjes.

Iedere zondag is er een viering om 10:30 uur. De vieringen in de kapel zijn laagdrempelig en eenvoudig. De voorgangers zijn allen vrijwilligers; paters, priesters, pastoraal werkers/werksters, ze komen uit heel Nederland. Vanwege de coronamaatregelen is het aantal deelnemers aan de vieringen beperkt. Met een maximum van 30 personen kunnen we de anderhalve meter afstand garanderen.

Verdere informatie is te vinden op onze website www.sintegbertkapel.nl

27 SEPTEMBER-1 OKTOBER

Getijdengebeden

In de Sint Egbert Kapel vinden deze dagen ochtend- en avondgebeden plaats. De vieringen zijn met 9 pelgrims uit Utrecht. Beleef deze diensten mee. Iedereen is van harte welkom, de deur van de Egbert Kapel aan de Badweg staat open. Kijk voor tijden op www.kerkschiermonnikoog.nl. Vijf minuten voor aanvang luidt de klok...

Uitvaart op Schiermonnikoog

Bij het leven op een eiland hoort ook dat eilanders afscheid moeten nemen van hun dierbaren. Op Schiermonnikoog worden eilandbewoners op de hoogte gesteld van een sterfgeval door middel van een kaart met de mededeling van de dag en het tijdstip van de teraardebestelling c.q. crematie.

Er is op Schiermonnikoog een uitvaartvereniging die het afscheid kan verzorgen. Zij zijn bekend met de plaatselijke gebruiken. De traditie om rond het kerkhof te lopen met de begrafenisstoet vindt nog steeds plaats, maar is beperkt tot één keer. Het verkeer wordt tegengehouden door de politie en stilte wordt in acht genomen. Alleen het luiden van de klok verbreekt deze stilte. Voor veel

mensen is het een moment van bezinning; een plechtigheid op zich. Gasten op het eiland wordt verzocht de stoet en de rondgang om de kerk niet te verstoren en stilte te betrachten.

Protestantse Gemeente

Uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk is in 2006 de Protestantse Gemeente Schiermonnikoog ontstaan. De predikantsplaats zal vanaf 31 oktober 2021 vacant zijn.

De kerkdiensten worden op zondagochtend gehouden in de Got Tjark en beginnen om 10:00 uur. Op de website www.kerkschiermonnikoog.nl kun je actuele informatie vinden over de kerkdiensten als ook e-mailadressen en telefoonnummers om met diverse mensen in contact te treden.

Klooster Schiermonnikoog

Aan de rand van het dorp met zee, strand en duinen vlakbij, ligt het kleinschalige klooster Schiermonnikoog. Het klooster kan maximaal tien monniken en zes gasten herbergen.

De monniken en gasten leven afzonderlijk van elkaar in eigen gedeelten, maar de kapel is wel gemeenschappelijk. In de kloosterkapel kunnen (buiten coronatijd) naast de gasten nog tien tot twintig bezoekers aanschuiven. Er is een huiskamer voor de gasten, om

elkaar te ontmoeten of een boek uit de boekenkast te lenen. Doorgaans is het stil in de directe omgeving van het klooster, maar niet altijd. Het klooster zelf nodigt uit de innerlijke stilte op te zoeken.

Voorzieningen voor gasten

Gasten krijgen een moderne kamer met eigen keuken, douche en toilet. Er zijn geen gezamenlijke maaltijden. In de zomer kunt u buiten in de tuin een rustig plekje opzoeken om wat te lezen, na te denken, te bidden of te ontmoeten.

www.kloosterschiermonnikoog.nl

“

We willen monastiek leven een toekomst geven, een reële toekomst voor wie monnik wil worden

HOOG & LAAG WATER

<

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner

- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikoger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

rescueboat wadden experience

Het wad vanaf het water beleven?

Beleef de getijden van eb en vloed, varend door de geulen van de Waddenzee. Verwonder je over dit Unesco Werelderfgoed en laat je meenemen door de schipper die graag vertelt over dit unieke gebied.

Spot de zeehonden op de zandplaat. Of misschien zie je wel een bruinvis?
Stap op op Lauwersoog of Schiermonnikoog en vaar de zonsondergang tegemoet.

LAUWERSOOG OF SCHIERMONNIKOOG

SCHIERMONNIKOOG (0519) 53 12 33 Opstappen op de veerdam, te boeken bij VVV Schiermonnikoog
www.vvvschiermonnikoog.nl

LAUWERSOOG (0519) 34 94 22 Bij Waddenpaviljoen de Noorman ontvangen wij u om samen in te stappen op de rescueboat. Haven 50, Lauwersoog. Reserveer via: www.lauwersoog.nl